

TĖVYNĘ GINTI – AUKŠČIAUSIA PAREIGA

Trečiadienis, lapkričio 23 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Kariuomenės dienos proga pasveikino Lietuvos ir sąjungininkų karius. Vilniaus Katedros aikštėje įvyko iškilminga Lietuvos karinių pajėgų rikiuotė ir paradas, kuriuose taip pat dalyvavo krašto apsaugos savanorių pajėgų ir Šaulių sąjungos būriai, Jungtinių Amerikos Valstijų, Prancūzijos ir bendros Lietuvos, Lenkijos bei Ukrainos brigados kariai.

Šiomet minimos 98-osios Lietuvos Kariuomenės atkūrimo metinės. Šią dieną 1918 m. Lietuvos valstybės Ministro Pirmininko Augustino Valdemaro įsakymu pradėtas formuoti pirmasis pulkas.

Šalies vadovės teigimu, Lietuvos kariai yra visos šalies pasididžiavimas, viltis ir garbė. O jų išpareigojimas saugoti ir ginti Tėvynę yra aukščiausia pareiga. Tai kario priesaikos žodžiai, kuriuose girdimas visų Tėvynės gynėjų – pirmųjų savanorių, partizanų, Sausio 13-osios didvyrių balsas. Prezidentė palinkėjo kariams visados būti vertiems jų pasiaukojimo

Pasak valstybės vadovės, šauktinių savanoriškas apsisprendimas atlikti tarnybą Lietuvos kariuomenėje pa-

Lapkričio 23-oji – Lietuvos kariuomenės diena. Iškilmingą Lietuvos karių rikiuotę stebėjo ir Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ji yra Vyriausioji Lietuvos ginkluotojų pajėgų vadė.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus

tvirtina, jog ryžtas prisiimti atsakomybę už savo valstybę ir jos laisvę yra gyvas.

Šiuo metu karinę tarnybą atlieka antroji šauktinių laida. Visi 3000 karių, kaip ir pirmoji šauktiniu laida, tarnauti Tėvynei apsisprendė savano-

riškai.

Prezidentė taip pat pabrėžė, kad Lietuvai pasitikėjimą ir tvirtas saugumo garantijas suteikia NATO sąjungininkų sprendimai Baltijos šalyse bei Lenkijoje dislokuoti tarptautinius Aljanso batalionus,

atsiųsti savo karius reguliarioms pratyboms. Šiuo metu Lietuvoje vyksta tarptautinės „Geležinio kardo“ pratybos, kuriose dalyvauja 4000 karių iš 11 NATO valstybių.

Lietuvos kariuomenė aktyviai prisideda ir stiprinant tarp-

tautinį saugumą bei stabilumą. Vien šiomet mūsų valstybės kariai dalyvavo 6 NATO, ES ir JT misijose.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė yra Vyriausioji Lietuvos ginkluotojų pajėgų vadė.

Prezidentės spaudos tarnyba

ES LYDERIAI APIE „BREXITO“ SĄLYGAS

Briuselis, lapkričio 25 d. (ELTA). ES lyderiai neblefuoja sakydami, kad Europos Sąjungą palikusi ir laisvą asmenų judėjimą panaikinusi Jungtinė Karalystė (JK) neteks prieigos prie bendrosios rinkos, pažymėjo Maltos premjeras.

„Tai yra tikra ir nekeičiama mūsų pozicija“, - interviu BBC sakė Maltos premjeras Džozefas Muskatas (Joseph Muscat), kurio vadovaujama šalis perims pirmininkavimą ES sausio mėnesį.

Pasak Didžiosios Britanijos premjerės Teresos Mei (Theresa May), JK teisinį išstojimo iš ES procesą pradės kovo mėn.

J. Muskato teigimu, derybos dėl „naujų santykių“ sąlygų galėtų būti atidėtos.

Daug politinių debatų užvirė dėl dviejų galimų „Brexit“ variantų: „švelniojo Brexito“ - Jungtinė Karalystė išlaikytų tam tikrą narystės bendrojoje ES rinkoje formą mainais už nevisišką savo imigracijos politikos kontrolę -, ir „kietojo Brexito“ - JK paliktų bendrąją

ES rinką, tačiau įgytų didesnę migracijos kontrolės galimybę.

Tačiau D. Muskatas pabrėžė, kad prieš poniai Mei įjungiant Lisabonos sutarties 50 straipsnio mechanizmą, Jungtinei Karalystei ir ES reikės pirma dar susitarti ir dėl kitų detalių.

Jo teigimu, tai pasakyтина ir apie sąskaitas, kurias JK turės apmokėti prieš išstodama iš ES, apie JK ir Airijos Respublikos sienos klausimus, taip pat tarpinius susitarimus saugumo ir panašiais klausimais.

Paklaustas apie JK užsienio reikalų sekretoriaus Boriso Džonsono (Boris Johnson) pasiūlymą, kad JK teoriškai liktų bendrojoje rinkoje ir nustatytų laisvo ES piliečių judėjimo apribojimus, J. Muskatas BBC atsakė, kad „taip tiesiog nevyksta“.

Jis dar pridūrė: visiems mums buvo visiškai aiškus požiūris, kad mes norime sąžiningo sandorio su Jungtine Karalyste, tačiau toks sąžiningas sandoris negali paversti

nelygiu sandoriu.

„Žinau, kad iš Europos Sąjungos pusės nėra absoliučiai jokio blefo, - bent jau Tarybos posėdžiuose, kuriuose dalyvavau, - tarsi sakant „mes pradėsime iš šios pozicijos, o paskui mes ją sušvelninsime“.

J.Muskatas pripažino, kad derybos galėtų tapti „sudėtingomis“ ir panašiomis „į užburimą ratą“, bet tai nebus tokia situacija, kai viena pusė laimi, o kita pralaimi.

„Mes pasiruošę prarasti kažką, bet nebus taip, kad JK sudarys geresnį sandorį nei ji turi šiandien“, - pažymėjo Maltos premjeras.

J. Muskatas taip pat pakartojo, kad net tada, kai bus pasiektas galutinis arba tarpinis sandoris tarp ES lyderių ir JK, Europos Parlamentas 2019 metais gali nuspręsti jį vetuoti.

J. Muskato komentarai paskelbti praėjus kelioms dienoms po JK „Brexit“ reikalų sekretoriaus Deivido Deiviso (Davidas Davis) susitikimo su Europos Parlamento vyriau-

ABEJOJA DĖL TURKIJOS NORO TAPTI ES NARE

Briuselis, lapkričio 27 d. (ELTA). Europos Komisijos pirmininkas Žanas Klodas Junkeris (Jean-Claude Juncker) abejoja Turkijos noru tapti Europos Sąjungos (ES) nare. „Ar Turkija nori tapti ES nare, ar ne? Būtų gerai, jei mūsų turkų partneriai apie tai pagalvotų“, - pareiškė jis Belgijos laikraščiui „La Libre“, kuriuo remiasi agentūra dpa.

Prezidentaujant Redžepui Taipui Erdoganui (Recep

siuoju derybininku Gajumi Verhofštatu (Guy Verhofstadt), kuriuos D.Deivisas apibūdino kaip „gerą pradžią“.

D.Deiviso teigimu, jų ikiderybinė diskusija apibrėžė struktūrinius klausimus ir abiejų pusių požiūrį į „Brexit“ derybas, pridurdamas, kad būtų įmanomas sandoris, atitinkantis ES ir JK interesus.

JK vyriausybė teigė nenorinti atskleisti savo derybinės pozicijos dėl „Brexit“ deryboms dar neprasidėjus.

Tayyip Erdogan), demokrati-ja Turkijoje pradžioje toliau vystėsi, kalbėjo Ž. K. Junkeris. Tačiau prieš maždaug dvejus metus šalis esą ėmė vis labiau atsiriboti nuo europietiškų vertybių.

„Pono R. T. Erdogano machinacijos (...) sudaro įspūdį, jog jis nebenori, kad jo šalis bet kokia kaina taptų ES nare“, - pabrėžė Komisijos vadovas. R. Erdoganas ir jo vyriausybė esą iš anksto mėgina Europai suversti kaltę dėl stojimo derybų žlugimo.

Pats Turkijos prezidentas neseniai dar kartą apkaltino ES remiant teroristus. Turkija jau kurį laiką reikalauja ES imtis griežtesnių veiksmų prieš uždraustą kurdų Darbininkų partiją (PKK). Kalbėdamas tūkstančiams žmonių Stambule, jis, be to, užsiminė, jog nepaprastoji padėtis gali būti pratęsta. „Galbūt ji bus pratęsta dar trims mėnesiais (...). Koks jūsų reikalas?“ - klausė jis ES adresu.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Mirė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarė, buvusi Seimo narė, dainininkė **Nijolė Ambraziutytė**. Seimo kanceliarija pranešė, kad 78 metų signatarė mirė lapkričio 27 d. N. Ambraziutytė buvo 1992–1996 metų ir 1996–2000 metų kadencijų Seimo narė. Pasak Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės, N. Ambraziutytė buvo tikras kultūros elitas ir Lietuvos patriotė.

N. Ambraziutytė gimė 1939 metų vasario 21 dieną Lazdijų rajone, Burakavo kaime. 1948 metų birželio mėnesį sovietų devyneriems metams buvo ištremta į Sibirą, Igarką. Vėliau iš Igarkos perkelta į Maklakovos gyvenvietę Krasnojarsko krašte. 1957 metais grįžo iš tremties, baigė Raseinių vidurinę mokyklą. 1966 metais baigė Lietuvos valstybinę konservatoriją (dabar – Lietuvos muzikos ir teatro akademija), operos ir kamerinė dainininkė – dainavimo pedagogė. 2005 metais ji išleido atsiminimų knygą „Virš mūsų poliarinė pašvaistė“, 2009 metais – knygą apie muzikinę veiklą „Skambantys operos klavyrai“. Ji sukūrė apie 30 vaidmenų operose, atliko per 300 solinių koncertų. N. Ambraziutytė buvo apdovanota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi (1998 metais), Lietuvos Nepriklausomybės medaliu (2000 metais).

Seimas, 97 parlamentarams balsavus už, vienam – prieš ir 2 susilaikius priėmė nutarimą „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“, rašoma Seimo pranešime spaudai. Priimtu teisės aktu patvirtinta šios sudėties Laisvės premijų komisija: Juozas Baublys – Liberalų sąjūdžio frakcijos narys; Petras Gražulis – frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ narys; Eugenijus Jovaiša – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų partijos frakcijos narys; Michal Mackevič – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos- krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos narys; Antanas Malinauskas – Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos valdybos narys; Aušra Maldeikienė – Mišrios Seimo narių grupės narė; Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė – Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė; Gediminas Kirkilas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narys; Jonas Prapiestis – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras; Rimvydas Raimondas Survila – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras; Rita Tamašunienė – Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narė; Mantas Zakarka – Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos prezidentas.

Tėvynės sąjungai-Lietuvos krikščionims demokratams (TS-LKD) bei Liberalų sąjūdžiui nesusitarus dėl opozicijos lyderio, ši pozicija Seime bent kol kas lieka neužimta. Susirinkus naujam Seimui konservatoriai ir liberalai pradėjo tartis dėl opozicijos lyderio delegavimo, tačiau derybos buvo nutrūkę, kai E. Gentvilas žurnalistams kategoriškai patvirtino, kad liberalai su konservatoriais nepasirašys susitarimo. Po to liberalai nuomonę pakeitė, tačiau šįkart nesulaukė atsakymo iš liberalų derybas nutraukė konservatoriai. Seimo statutas numato, kad jeigu opozicinė frakcija arba jų koalicija turi daugiau kaip pusę Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, tokios frakcijos seniūnas arba koalicijos vadovas yra vadinamas Seimo opozicijos lyderiu. Opozicijos lyderis naudojasi papildomomis opozicijos lyderio teisėmis, praktiškai jo statusas prilygsta Seimo vicepirmininkui.

Visose Lietuvos savivaldybėse suaugusieji galės nemokamai mokytis valstybinės (lietuvių) kalbos, užsienio kalbų, įgyti psichologinių, sveikos gyvensenos žinių, verslumo, skaitmeninio raštingumo ir kt. įgūdžių, rašoma Švietimo ir mokslo ministerijos išplatintame pranešime spaudai. Suaugę asmenys nuo 18 metų galės įgyti ar sustiprinti įvairias kompetencijas, kurios svarbios žmonėms norint įsidarbinti ar išlikti darbo rinkoje, ar tiesiog padeda geriau realizuoti save. Visa tai numato šiemet rudenį prasidėjęs ir iki 2020 metų truksiantis ES remiamas projektas „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“, kurio biudžetas – 1,7 mln. eurų.

Vilniaus apygardos administracinis teismas lapkričio 23 d. atmetė per apkaltą už posėdžių nelankymą iš Seimo pašalintos Neringos Venckienės prašymą priteisti jai nesumokėtą algos dalį. N. Venckienė prašė jai priteisti beveik 30 tūkst. eurų neišmokėto darbo užmokesčio ir palūkanas. Ji teigė, kad Seimo valdyba neteisėtai sustabdė jai algos mokėjimą. Jis taip pat sakė, kad Seimo valdybos sprendimas nemokėti algos konstitucinės Seimo nario pareigos nevykdžiusiai N. Venckienei atitiko atsakingą požiūrį į valstybės biudžeto lėšų valdymą. 2014 metų birželį Seimas per apkaltą panaikino N. Venckienės mandatą. Prieš tai buvusi teisėja dingo iš Lietuvos, buvo paskelbta jos paieška. Manoma, kad ji slapstosi JAV. Šios šalies Teisingumo departamentas yra priėmęs Lietuvos prašymą dėl eksparlamentarės ekstradicijos.

LRT, ELTA

Į Baltuosius rūmus Vašingtone atkeliavo Kalėdų eglutė.

EPA-ELTA nuotr.

D. TRAMPAS Į BALTUOSIUS RŪMUS KELSIS BE ŽMONOS IR SŪNAUS

Los Andželas, lapkričio 21 d. (ELTA). Išrinktasis JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) po savo inauguracijos kitų metų sausio 20-ąją į Baltuosius rūmus Vašingtone kelsis vienas. Jo žmona Melnija (Melania) ir dešimtmetis sūnus Baronas (Barron) kol kas liks Los Andžele, pranešė D. Trampo atstovas, kuriuo remiasi agentūra AFP.

Pasak Džeisono Milerio (Jason Miller), būsimoji pir-

moji šalies pora nerimauja dėl to, kad jų sūnui reikės keisti mokyklą. „Savaime suprantama, jog dešimtmečiui sudėtinga pačiame mokslo metų įkarštyje pereiti į kitą mokyklą“, - teigė jis.

Atstovas reagavo į bulvarinio laikraščio „New York Post“ informaciją, jog motina ir sūnus nori likti gyventi „Trump Tower“ dangoraižyje Niujorke, kad berniukas mažiausiai iki mokslo metų galo galėtų toliau lankyti privačią mokyklą

Aukštutiniame Vest Saide.

JAV prezidentai Baltuosiuose rūmuose gyvena ir dirba nuo 1800 metų. Kai prie JAV vairo stojo Barakas Obama (Barack Obama), jo dukterims buvo septyneri ir dešimt metų. Bilas Klintonas (Bill Clinton) į Baltuosius rūmus įsikėlė su dvylikamete dukra. Visiems trims vaikams teko kraustytis per mokslo metus, jie po to lankė „Sidwell Friends“ privačią mokyklą Vašingtono šiaurės vakaruose.

MIRĖ BUVĘS KUBOS PREZIDENTAS F. CASTRO

„Kubos revoliucijos vyriausiasis vadas mirė 22 val. 29 minutės“, – netrukus po vidurnakčio paskelbė prezidentas, kuris brolio mirties priežasties nenurodė.

F.Castro buvo 90 metų. Jo brolis sakė, kad revoliucijos lyderio palaikai anksti šeštadienį bus kremuoti „vykdant jo pareikštą valią“.

F.Castro, viena svarbiausių antrosios 20-ojo amžiaus pusės figūrų pasaulyje, turėjo didžiulę įtaką, atsižvelgiant į jo mažos Karibų valstybės dydį.

Jo padėjėjai teigia, kad jis pergyveno nesuskaičiuojamus JAV bandymus jį nužudyti.

Buvęs lyderis iš viešojo gyvenimo pasitraukė 2006 metais dėl prastos sveikatos. Prezidento postą broliui jis oficialiai perdavė 2008-aisiais.

Pastaraisiais metais F.Castro, kaip pranešta, sirgo kažkokia žarnyno liga, bet oficialiai apie ją nieko neskelbiama.

Kubos revoliucijos „tėvas“ F.Castro savo salą tvirta ranka, nuolat mesdamas iššūkį JAV ir slopindamas opoziciją namuose, valdė pusę amžiaus. Jis pergyveno Šaltąjį karą, 11 JAV administracijų, net pa-

saulinio komunizmo saulėlydį ir yra tarp ilgiausiai valdžiusių dabartinių laikų lyderių.

2006 metais po žarnyno operacijos valdžios įgaliojimus jis perdavė Rauliui.

Revoliucijos gynėjams jis buvo didvyris, gynęs paprastus žmones, o oponentams, tarp kurių yra tūkstančiai JAV gyvenančių išeivių iš Kubos, – žiaurus tironas.

Galiausiai jis sulaukė tos istorinės dienos, kai Kuba ir JAV pernai atkūrė diplomatinis santykius.

Kuba lapkričio 26 d. paskelbė devynių dienų valstybinį gedulą dėl jo mirties ir nurodė, kad velionio lyderio pelenai bus palaidoti gruodžio 4 dieną, per ceremoniją Kubos Santjage.

Nuo lapkričio 26-osios iki gruodžio 4-osios „nevyks vieša veikla ir šou, šalies vėliava ant valstybinių pastatų ir karinių objektų bus nuleista iki pusės stiebo“, sakoma valdžios pranešime.

F.Castro pelenai bus palaidoti šalies pietryčiuose esančiame istoriniame Kubos Santjago mieste. Prieš tai keturias dienas per šalį keliaus laidotuvių procesija, nurodoma pranešime.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SENI VEIDAI

Kai baigėsi 2016-ųjų metų rinkimai į Seimą, didžiausias kritikos srautas pasipylė ant Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų galvų. Bet, kaip sakoma, būkime beturčiai, bet teisingi – gi ne TS-LKD buvo valdantieji pastaruosius ketverius metus! Atvirkščiai – partija buvo opozicijoje ir dar tokiomis sąlygomis, kad pasipriešinti valdančiosios daugumos buldozeriui buvo neįmanoma. Tad kalbėti, kad rinkėjai nubaudė TS-LKD, yra paprasčiausia demagogija. Negana to, Tėvynės sąjungos kandidatų sąrašė buvo daug jaunų, visuomenei jau žinomų, gabių žmonių, tačiau niekada nebuvusių Seimo nariais. Na, o pastaruoju metu ima ryškėti, kad rinkėjai visai ne „nuobaudomis“ vadovavosi rinkdami naująjį Seimą, antraip jame neturėtume matyti senų „irūgusių“ socialdemokratiškų veidų, kurie kaip tik ir yra valdančiosios daugumos, Lietuvą alinusios pakutinius ketverius metus, branduolys.

Naujamajam Seimui susirinkus į pirmąjį posėdį, valstybės vadovė Dalia Grybauskaitė savo kalboje naujamajam Seimui sakė: „Jūs galite prisidėti prie politinės sistemos virsmo iš uždaros ir vis dar nomenklatūrinės į skaidrų, atvirą ir žmonėms atstovaujantį modernų parlamentarizmą – tai Jūsų rankose. Pragaištingai gilėjantis atotrūkis tarp valdžios ir žmogaus, neteisybės ir atskirties jausmas, politinės valios stoka, nuvertintas sąžiningas darbas nutolino geresnę gyvenimą mūsų žmonėms.

Todėl tūkstančiams Lietuvos piliečių būtent Jūs, naujasis Seimas, tapote nauja Viltimi. Jie rinkosi tikėdami, kad politinė elgsena keisis: supratimas pakeis abejingumą, atsakomybė – savanaudiškumą, profesionalumas – neišmanymą, o neveiklumą – pakeis ryžtinga politika.

Šis Seimas turi galimybių padėti pamatą kokybiškai naujam valstybės raidos etapui ir užtikrinti tinkamas sąlygas visiems Lietuvos žmonėms kurti laimingesnį gyvenimą Tėvynėje.

Šalies gyventojai tikisi didesnio socialinio saugumo, teisingesnės ir tolygiau besivystančios Lietuvos.” Taip pat Lietuvos Respublikos Prezidentė palinkėjo naujojo Seimo nariams „sklandžios pradžios, tvirtų apsisprendimų ir susitelkimo”, ir „kad žmonių viltys netaptų nusivylimu”.

Šioje kalboje galima įžvelgti keletą svarbių dalykų, kurie apibūdina praėjusio Seimo ir valdančiosios daugumos veidą – tai uždara, nomenklatūrinė valdžia, kuriai būdinas abejingumas eiliniam žmogui, savanaudiškumas, neišmanėliškumas, neveiklumas, politinės valios stoka ir visa kita, kas lėmė atotrūkį tarp valdžios ir žmogaus. Trumpai tariant, kažin, ar kada nors valstybės prezidentai yra taip įvertinę naujojo Seimo pirmtakus?

Tad ar už tokias permainas balsavo rinkėjai, kad Seime vėl vadovautų socialdemokratai? Žinoma, jiems vadovaus R.Karbauskis, bet ar ne jis kalbėjo apie „profesionalus” – štai juos jis ir pasikvietė...

Šiandien pamažu ryškėja šios įtakingiausios, ilgiausiai Lietuvą valdžiusios (ir tebevaldysiančios) partijos užkuli-siuose vykstančios kovos kontūrai. Žinoma – po rinkimų

L. LINKEVIČIUS BBC „HARDTALK”: RUSIJA PLAUNA SMEGENIS VISAI EUROPAI

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius davė interviu britų nacionalinio transliuotojo laidai „Hardtalk”. Joje jis pabrėžė, kad Rusija plauna smegenis visai Europai.

„Dabar nereikia naudoti artilerijos, dabar galima užsiimti smegenų plovimu”, – sakė L. Linkevičius.

Pasak jo, tokie metodai buvo naudojami ir prieš aneksuojant Krymą ir tai yra galin-gas ginklas. O smegenų plovimas, kaip sakė ministras, vyksta ir Jungtinėje Karalystėje, ir Prancūzijoje, ir bet kurioje Europos šalyje.

Kaip to įrodymą L. Linkevičius paminėjo Europos negalėjimą atlikti kai kurių veiksmų ar išsakyti aštresnių minčių, nes tuo esą gali provokuoti Rusiją.

„Nieko nedarymas yra provokacija”, – pabrėžė L. Linkevičius.

Kalbėdamas apie Rusijos teiginius, jog ši pasieniuose karinę techniką perkelia tik dėl to, nes taip saugosi nuo agresyvios NATO plėtros, L. Linkevičius tikino, kad Rusija sėkmingai naudoja propagandą, apversdama situaciją.

„Tai puikus jų propagandos triukas, jie jį nuolat naudoja. Jie yra gabūs, apverčiant situaciją, apkaltinant kitus tuo, ką jie patys daro. Tai gan gerai veikia”, – teigė ministras.

Jis atkreipė dėmesį, kad Rusija NATO pasienyje turi daugiau karių ir daug dažniau organizuoja karines pratybas.

D. Trumpo kritika NATO yra pagrįsta

Išrinktojo JAV prezidento Donaldo Trumpo dar rinkimų kampanijos metu išsakyta kritika NATO yra pagrįsta, mano Lietuvos užsienio reikalų ministras. Jis pripažįsta, kad nepakankamas išlaidų gynybai skyrimas yra problema aljanse.

Ministras BBC laidoje „Hardtalk” teigė, kad verslininkas, sužinojęs, jog 70 proc. aljanso sąskaitų apmoka JAV, turėjo būti nepatenkintas.

„Aš galiu įsivaizduoti – verslininkas D. Trumpas buvo supažindintas su NATO, nes jis nėra labai įsitraukęs į užsienio politiką ir tai nebuvo didelė jo kampanijos dalis. Jis buvo supažindintas, kaip veikia NATO ir informuotas, kad 70 proc. NATO sąskaitų apmoka JAV. Žinoma, jis nebuvo patenkin-

tas, žinoma, jis kritikavo. (...) Galbūt tai buvo padaryta gan aštriu būdu, bet jis teisus” – penktadienį transliuotoje BBC laidoje „Hardtalk” teigė L. Linkevičius.

Tačiau ministras teigė, kad reikia sulaukti, kol kitąmet pradės dirbti D. Trumpo komanda ir tuomet vertinti, kaip JAV elgsis užsienio politikoje bei NATO, o iš priešrinkimi-nių kalbų nuomonės nederėtų susidaryti. Be to, jo nuomone, sunku įsivaizduoti, kad Jungtinės Valstijos netęstų savo dabartinės politikos.

„Negaliu įsivaizduoti, kad nebus tęstinumo JAV politikoje, paprasčiausiai negaliu to įsivaizduoti”, – tikino L. Linkevičius.

D. Trumpas rinkimų kampanijos metu teigė, kad „NATO yra nefunkcionaliai struktūra”. Jis kritikavo nepakankamą sąjungininkų indėlį NATO, kvestionavo kolektyvinės gynybos principą apskritai. Kita vertus, tos pačios rinkiminės kampanijos metu D. Trumpas taip pat užsiminė, jog JAV ir toliau gerbs įsipareigojimus NATO, tarp jų ir Baltijos šalių gynybos užtikrinimą. **LRT**

EUROPARLAMENTARAI PRITARIA ES GYNYBOS SĄJUNGOS IDĖJAI

Strasbūras, lapkričio 22 d. (ELTA). Europos Parlamentas (EP) antradienį paragino aktyviau vystyti ES gynybos sąjungos idėją ir kurti bendras karines struktūras, kurios būtų nepriklausomos nuo atskirų valstybių narių.

Europarlamentaro, buvusio Estijos užsienio reikalų ministro Urmo Paeto (Urmās Paet) parengtoje rezoliucijoje siūloma ES kovinių grupių pagrindu kurti daugianacionalines Bendrijos pajėgas, bendrą

karinių ir civilinių operacijų vadavietę, taip pat įtvirtinti nuolatinį ES gynybos ministrų susitikimų formatą.

Rezoliucijos tekste pabrėžiama, kad bet kokios naujos karinės struktūros turėtų būti visiškai suderintos su NATO.

Didesnės ES integracijos saugumo srityje idėją palai-ko dvi didžiosios žemyninės Europos šalys - Prancūzija ir Vokietija, tačiau Jungtinė Karalystė šiuos siūlymus įvertino skeptiškai, teigdama,

kad taip būtų dubliuojama NATO veikla. Vilniuje rugsėji viešėjusi Vokietijos gynybos ministrė Ursula fon der Lejen (Ursula von der Leyen) taip pat pabrėžė, kad ES gynybos sąjunga turėtų sustiprinti, o ne dubliuoti Aljanso veiklą. Vokietijos atstovė išreiškė palaikymą ir „karinio Šengeno” koncepcijai, kuri leistų sąjun-gininkų kariams greičiau judėti tarp valstybių, nes nereikėtų atlikti formalių biurokratinių procedūrų suteikiant leidimą svetimos valstybės kariams kirsti sieną.

NUSIŽUDĖ BRITŲ EKSPERTAS A. LITVINENKOS BYLOJE

Londonas, lapkričio 25 d. (ELTA). Ekspertas, dalyvavęs tiriant buvusio Federalinės saugumo tarnybos (FST) darbuotojo Aleksandro Litvinenkos mirties aplinkybes, nusižudė praėjus penkiems mėnesiams po apsilankymo Rusijoje. Tai pranešė Didžiosios Britanijos laikraštis „The Times”.

Dar gegužės mėnesį įvykusios savižudybės versiją patvirtino patologoanatomas. Iki šiol galutinai mirties priežastis nebuvo nustatyta. 46 metų Metju Pančeris (Matthew Puncher), kuris buvo radiacijos ir apšvitos padarinių tyrimo specialistas, A. Litvinenkos organizme rado polonio pėdsakų.

buvo prabilta apie partijos lyderių atsakomybę dėl rinkimų rezultatų, nes partija atsidūrė trečioje vietoje, bet partijos vadovas (ir buvęs valdančiosios daugumos lyderis bei Vyriausybės Premjeras) Algirdas Butkevičius liko savo poste. Daug daugiau įtampos kilo jau po koalicijos sudarymo, į kurią, kaip sakėme, „valstiečiai” pakvietė socialdemokratus. Po „valstiečių” pametėtų ministrų potfelių dalybų socdemai dar labiau susikivirčio: partijos vadas A. Butkevičius sulaukė kaltinimų, kad savavališkai, nepaisydamas partijos kolegų nuomonės, iškeitė socialinės apsaugos ir darbo ministeriją į ūkio (taip kalbėjo Algirdas Sysas, nepritarė tokiam A. Butkevičiaus žingsniui ir europarlamentaras Zigmas Balčytis, o partijos garbės pirmininkas Aloyzas Sakalas netgi apkaltino Butkevičių arogancija – kad „jis partijos narius laiko tarnais”). Atkreipkite dėmesį – tai nėra kažkoks senų partijos narių sukilimas prieš jaunus ir nepagarbius partijos „pienburnius”, tai rietenos tarp senų kadrų!

Tad štai tokios nuotaikos įtakingiausioje Lietuvos politinėje partijoje. Vis dėlto sunku prognozuoti, ką visa tai reiškia – ar tai tėra tik partijos „eilinių” maištas prieš vadą, ar jau prasidėjo LKP-LDDP-LSDP byrėjimo procesas, ir ji išsisklaidys kaip Igorio Buničiaus „Partijos aukso” pagrindinė veikėja bolševikų partija? O su ja ir valstybės auksas dings be pėdsakų. Štai tada ir prasidės tikros politinio gyvenimo permainos.

Kęstutis Šilkūnas

SEIMAS PRITARĖ S. SKVERNELIO KANDIDATŪRAI Į PREMJERUS

Vilnius, lapkričio 22 d. (ELTA). Antradienį Seimo nariai balsavimu pritarė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) pasiūlyto Sauliaus Skvernelio kandidatūrai į Ministrus Pirmininkus.

Už S. Skvernelį balsavo 90 Seimo narių, prieš - 4, susilaikė 33 parlamentarai. Dar prieš balsavimą opozicinių konservatorių ir liberalų frakcijos pranešė nepalaikysiančios LVŽS kandidato, tačiau griežtai prieš pasisakė tik konservatoriai Andrius Kubilius ir Žygimantas Pavilionis bei Liberalų sąjūdžio atstovai Virgilijus Alekna ir Aušrinė Armonaitė.

„Tikrai nuoširdžiai dėkoju visų vardu už suteiktą didžiulę atsakomybę ir pareigą (...), darysime viską, kad bendras darbas būtų nukreiptas išskirtinai mūsų valstybės ir jos žmonių labui“, - po balsavimo į parlamentarus kreipėsi S. Skvernelis.

Kandidatūrą palaikęs kadenciją baigiantis krašto apsaugos ministras socialdemokratas Juozas Olekas teigiamai įvertino bendrą darbą su S. Skverneliu XVI Vyriausybėje, kur S. Skvernelis yra ėjęs vidaus reikalų ministro pareigas.

„Ypatingai noriu kreiptis į kolegas konservatorius,

kurie turi tam tikrų abejonių. Aš tiesiog jums padėsiu dar kartą primindamas, kad viena iš didžiausių bėdų, į kurią atvedė būtent konservatorių Vyriausybė, yra krašto apsaugos sistemos nefinansavimas. Mes sugebėjome iš dalies XVI Vyriausybėje ištaisyti, ir Lietuva tapo pirmo septintuko NATO nare, skirdama lėšas krašto apsaugai, ir iš kandidato į Premjerus girdėjome labai aiškų patikinimą, kad tai - ne pabaiga, kad greičiau, negu buvo pasirašytas partijų susitarimas Seime, tai yra ne iki 2020 m., o 2018 m. bus pasiektas šis ribinis krašto apsaugos finansavimas ir dar daugiau, kad tai ne lubos, o, esant poreikiui, tas finansavimas bus atitinkamai didinamas. Manau, būdami Lietuvos patriotais turėtumėte balsuoti už tokį Premjerą“, - sakė J. Olekas.

Prieš kandidatūrą pasisakęs liberalas Eugenijus Gentvilas daugiausiai abejonių išsakė ne dėl S. Skvernelio asmenybės, o dėl „valstiečių-žaliųjų“ politinių nuostatų.

„Rinkimų rezultatai suteikia mandatą „valstiečiams-žaliesiems“ daugeliui permainų, tačiau nesuteikia mandato vietoje laisvės Lietuvos kurti draudimų Lietuvą“, - sakė E. Gentvilas.

Apie S. Skvernelio asme-

Seimas pritarė S. Skvernelio kandidatūrai į Premjerus.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

nybę liberalas iš esmės atsi-
liepė teigiamai.

„Visas rinkiminis periodas ir S. Skvernelio pateikimas čia, Seime, man viduje kelia visokiausių abejonių dėl paprastos priežasties - vienas dalykas yra balsuoti už žmogų, bet galų gale tam žmogui įgyvendinti programą, kurioje atsiranda arba atsiras dalykų, kurie kels abejonių. Asmeniškai tikiu, kad S. Skvernelis gali tapti puikiu Premjeru ir naujos kartos Premjeru, ir pavyzdžiu ateinančioms Vyriausybėms su

viena sąlyga, jeigu jam nebus surištos rankos per programą ir jeigu jam partinė situacija nelems kitų dalykų“, - sakė E. Gentvilas.

Kandidatūros nepalaikęs konservatorius Andrius Kubilius teigė negalįs balsuoti už S. Skvernelį, nes neišgirdęs iš jo, kokius realiai pokyčius jis ketina įgyvendinti, tačiau pasidalino patarimu iš savo patirties.

„Aš noriu pasakyti iš savo patirties būnant Premjeru, tai aš S. Skverneliui duočiau vieną patarimą. Patarimas

yra paprastas - visą laiką sau kartokite: apsaugok mane nuo tų, kurie gieda liaupses, o tiems, kurie konstruktyviai kritikuoja, aš pats rasiu, kaip sutarti“, - sakė A. Kubilius.

Po balsavimo Seime S. Skvernelį paskirti Premjeru turi Prezidentė Dalia Grybauskaitė, pavesdama jam per 15 dienų suformuoti Ministrų Kabinetą ir parlamentui pateikti Vyriausybės programą. Seimo komitetai ir frakcijos programą turi apsvarstyti per 10 dienų nuo jos pateikimo.

PARLAMENTAS PAMINĖJO SEIMO PIRMININKO J. STAUGAIČIO 150-ĄSIAS GIMIMO METINES

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo Justino Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimas. Seimo kanceliarijos (aut. O. Posaškova) nuotr.

Vilnius, lapkričio 24 d. (ELTA). Seimas plenariame posėdyje paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, Telšių vyskupo Justino Staugaičio 150-ąsias gimimo metines.

Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis, tardamas įžanginį žodį, pažymėjo, kad artėjantis Lietuvos valstybės atkūrimo

100-mečio jubiliejus įpareigoja mus prisiminti Lietuvos Respublikos kūrėjus, stovėjusius prie moderniosios valstybės ištakų ir formavusius jos raidos kryptis.

„Vienas jų - Lietuvos valstybės tarybos vicepirmininkas, 1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, Seimo

Pirmininkas, pirmasis Telšių vyskupas J. Staugaitis. Šiais metais minime 150-ąsias jo gimimo metines. Simboliška, kad šios kadencijos Seimas darbą pradėjo lapkričio 14 dieną - J. Staugaičio gimimo dieną“, - kalbėjo Seimo Pirmininkas.

Minėjime kalbėjęs 2012 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatas, istorikas

dr. Artūras Svarauskas sakė, kad J. Staugaitis nuo 1920 iki 1926 metų pavasario buvo trijų iš eilės demokratiškai rinktų Lietuvos Seimų narys, Seimo vicepirmininku, kelerius metus vadovavo Seimui.

„J. Staugaitis, būdamas Seimo nariu, nebuvo šiaip statistas, per tuos kelerius metus, kiek jis buvo Seime, prisidėjo prie principinių, esminių Lietuvos valstybės santvarkos, apskritai pačią valstybę kuriančių įstatymų. Vienas iš pačių svarbiausių, t. y. valstybės Konstitucijos kūrimas“, - pabrėžė istorikas. Pasak A. Svarausko, savo įžvalgomis ir siūlymais jis tiesiogiai prisidėjo prie to, kaip Lietuva turėtų atrodyti.

Kalbėdamas apie kitus J. Staugaičio nuopelnus, Nepriklausomybės stipendijos laureatas sakė: „Jis taip pat prisidėjo ir prie Lietuvos viešinimo pasaulio didžiųjų valstybių akyse. Nes tuo metu kai kurios valstybės dar nebuvo visiškai tvirtai apsisprendusios, ar Lietuva galėtų išlikti kaip nepriklausoma šalis, ar tai tiesiog turėtų būti kažkokioje federacijoje su kita valstybe. Būtent J. Staugaičio vienas iš nuopelnų buvo, kad

jis apvažinėjo didžiąsias Vakarų Europos valstybes: Paryžių, Londoną, Berlyną, Romą ir ten aukščiausiams diplomatams ir pareigūnams, popiežiui sakė, kad Lietuva yra pajėgi, lietuviai yra susipratę tauta, ir Lietuva, kaip valstybė, yra pajėgi išlikti, laikytis ir turėtų būti nepriklausoma. Todėl ji turėtų būti pripažinta“, - akcentavo A. Svarauskas.

Seimo narys Paulius Saudargas savo kalboje atkreipė dėmesį, kad ši Lietuvos tarpukario asmenybė sugebėjo savyje sutelkti tiek daug: nuo principingumo vertybiniais, tikėjimo klausimais iki lankstumo diplomatijos vingrybėse, nuo plunksnos aštrumo ir greitos reakcijos iki krikščioniško nuolankumo ir sugebėjimo atsisakyti savo vardan bendro sutarimo, vardan bendro tikslo.

„J. Staugaitis tampa raktu atveriant Lietuvos duris į pasaulio pripažinimą, tampa klėjais kritinėse valstybės kūrimo situacijose, tampa atrama tikintiesiems bei nusiviliantiems neskaniomis politinėmis peripetijomis. Taigi vedami himno žodžių pasisėmimo stiprybės iš šio Valstybės

(Nukelta į 5 psl.)

JAPONIJOS AMBASADORĖS KAZUKO SHIRAISHI NUOPELNAI LIETUVAI – SVARUS INDĖLIS Į GLAUDŲ VALSTYBIŲ BENDRADARBIAVIMĄ IR NUOŠIRDŽIĄ ŽMONIŲ DRAUGYSTĘ

Lapkričio 17 d. Lietuvos ambasadoje Japonijoje surengtoje iškilmingoje ceremonijoje Lietuvos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“ apdovanota Japonijos ambasadorė Kazuko Shiraishi, rezidavusi Lietuvoje 2012-2015 metais.

„Lietuvą su Japonija sieja nuoširdi draugystė, kurios puoselėjimui daug nusipelnė ambasadorė Kazuko Shiraishi. Šiandien perduodu ambasadorėi ne tik Lietuvos politikų, diplomatų, krašto apsaugos pareigūnų, bet ir tūkstančių Japonijos draugų Lietuvoje sveikinimus“, – sakė Lietuvos ambasadorius Japonijoje Egidijus Meilūnas.

Lietuvos ambasadorius pabrėžė, kad šiemet, minėdami Lietuvos ir Japonijos diplomatinių santykių atkūrimo 25-metį, galime pasidžiaugti glaudžiu bendradarbiavimu verslo, mokslo, kultūros, sporto ir kitose srityse. Lietuvos eksporto į Japoniją bei turizmo mainų apimtys per šių metų devynis mėnesius yra didžiausios, lyginant su kitomis Rytų ir Pietų Azijos bei Ramiojo

vandenyno šalimis.

Atsižvelgiant į pasaulinės taikos ir saugumo užtikrinimo reikmes, vis didesnę reikšmę įgauna prieš kelerius metus prasidėjęs Lietuvos ir Japonijos bendradarbiavimas gynybos ir saugumo srityje, prie kurio daug prisidėjo K. Shiraishi. Šiemet rugpjūčio 8 d. į Klaipėdos valstybinį jūrų uostą įplaukė Japonijos jūrų savignos pajėgų mokomųjų laivų eskadra. Šis istorinis vizitas padėjo ne tik sustiprinti tiesioginius jaunų kariūnų ryšius, bet ir plačiau Lietuvos visuomenei pristatyti Japonijos kultūrą, o svečiams iš Japonijos – pažinti su Lietuvą.

Dėkodama už nuopelnų įvertinimą, ambasadorė K. Shiraishi sakė, kad ir toliau prisidės prie Japonijos ir Lietuvos žmonių ryšių puoselėjimo. Ambasadorė pabrėžė, kad Lietuva tapo artima ne tik jai, bet ir daugeliui mūsų šalį pamėgusių japonų.

Bendradarbiavimas su Japonija gynybos ir saugumo klausimais

Itin aktyvus Lietuvos ir Japonijos bendradarbiavimas gynybos ir saugumo klausimais vyko Lietuvai vadovaujant Goro provincijos atkūrimo grupės veiklai Afganistane 2009-2013 metais.

Lietuva ir Japonija aktyviai

Lietuvos ambasadoje Japonijoje surengtoje iškilmingoje ceremonijoje Lietuvos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“ apdovanota Japonijos ambasadorė Kazuko Shiraishi, rezidavusi Lietuvoje 2012-2015 metais.

LR URM nuotr.

(Atkelta iš 4 psl.) PARLAMENTAS PAMINĖJO SEIMO PIRMININKO J. STAUGAIČIO 150-ĄSIAS GIMIMO METINES

vyro”, - minėjime ragino Seimo narys. Pasak P. Saudargo, tokios asmenybės, kaip J. Staugaitis, rodo pavyzdį, kaip tvirtai, nuosekliai ir išmintingai eiti tiesiu keliu ir vesti kitus.

Telšių vyskupas doc. dr. Jonas Boruta, kalbėdamas apie J. Staugaičio idealus, palinkėjo, kad ir dabartinis Seimas, ir kiti ateityje išrinkti Seimai visada atstovautų visai visuomenei, tačiau išskirtinį dėmesį skirtų tiems vargingesniems socialiniams sluoksniams, nuo kurių gerovės priklauso ramybė.

Trečiadienį Seime atidaryta paroda „Lietuvos Nepriklausomybė - nuolatinis budėjimas: Justinui Staugaičiui -150“. Seime, Kovo 11-osios Akto salėje, vyko mokslinė konferencija „Dvasininkas valstybės kūrimo darbe: Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarui, Seimo Pirmininkui, vyskupui Justinui Staugaičiui - 150“.

Seime veikiančioje parodoje eksponuojamos nuotraukos, dokumentai ir leidiniai iš Lietuvos archyvų, muziejų ir bibliotekų rinkinių, taip pat iš vyskupo J. Staugaičio giminaičių prof. Audronės Juodaitytės, Elenos ir Dariaus Staugaičių privačių kolekcijų.

TEL AVIVE SURENGTA DISKUSIJA SVARBIAIS LIETUVOS IR IZRAELIO DARBOTVARKĖS KLAUSIMAIS

Tel Avivas/Vilnius, lapkričio 25 d. (ELTA). Tel Avive, Pereso taikos centre, ketvirtadienį įvyko Lietuvos ambasados Izraelyje bei Lietuvos užsienio reikalų ministerijos surengta konferencija „Lietuva ir Izraelis: praeitis, dabartis, ateitis“. Joje buvo diskutuota apie Lietuvoje vykusio Holokausto tyrimus bei tai, kas šalyje nuveikta įamžinant Holokausto aukų atminimą, dabartinę Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės veiklą Lietuvoje bei aktualius Lietuvos pilietybės atstatymo klausimus.

Lietuvos ambasadorius Izraelyje Edminas Bagdonas sveikinimo kalboje pasidžiaugė stiprėjančia Lietuvos ir Izraelio partneryste. Pasak ambasatoriaus, prie Lietuvos

ir Izraelio bendradarbiavimo sėkmės stipriai prisideda ir litvakų abiejose valstybėse indėlis. Jis taip pat pabrėžė, kad simboliška, jog apie Lietuvos ir Izraelio santykius kalbama Izraelio prezidento, Nobelio premijos laureato Šimono Pereso (Shimon Peres) vardu pavadintame centre. Su prezidento vardu siejamas Lietuvos glaudesnių santykių su Izraeliu proveržis.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Dainius Junevičius renginyje akcentavo besikeičiantį Lietuvos ir ypač jaunosios kartos požiūrį į savo šalies istoriją.

Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams

Lietuvoje įvertinti vykdomasis direktorius Ronaldas Račinskas pristatė Lietuvos žingsnius atliekant su Holokaustu susijusius tyrimus bei įamžinant Holokausto aukų atminimą.

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojas Robertas van Vorenas pristatė savo tyrimus apie Holokaustą Lietuvoje ir brėžė paraleles tarp Holokausto tragedijos Nyderlanduose ir Lietuvoje. Jad Vašem atstovas dr. Arkadijus Zelceras savo pranešime nagrinėjo paminklų padėtį Holokausto aukoms Lietuvoje.

Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky pristatė dabartinę bendruomenės situaciją bei veiklą. Ji taip pat atsakė į gausius susirinkusiųjų

klausimus apie Lietuvos žydų paveldą Lietuvoje.

Migracijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos direktorė Evelina Gudžinskaitė bei Pilietybės skyriaus vyresnioji patarėja Daiva Vežikauskaitė susirinkusiems pristatė pilietybės grąžinimo ir atkūrimo aktualijas, įskaitant ir naujausius su pilietybės įstatymu susijusius pakeitimus.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos, konferencijoje gausiai dalyvavo litvakų organizacijų - Išeivių iš Lietuvos, Išeivių iš Vilniaus ir Vilnijos regiono, „Izraelita“, lietuvių bendruomenės Izraelio Valstybėje „Nerija“ atstovai, taip pat Lietuvos garbės konsulai Izraelyje, Izraelio URM, Izraelio absorbcijos ministerijos, Jad Vashem, Amerikos žydų komiteto atstovai bei žurnalistai.

KANDIDATAS Į KAM VADOVUS PALAIKO VISUOTINIO ŠAUKIMO IDĖJĄ

Vilnius, lapkričio 25 d. (ELTA). Kandidatas į krašto apsaugos ministrus Raimundas Karoblis sakosi palaikantis visuotinio karinio šaukimo idėją ir teigia, kad 2 procentų nuo BVP skyrimas gynybai nėra riba, bet prieš tai reikia užtikrinti skaidrų ir efektyvų dabar krašto

apsaugai skirtų lėšų naudojimą.

Po susitikimo su Prezidente, R. Karoblis teigė, kad KAM turi užtikrinti kariuomenės stiprybę, o įvairūs skandalai neturi mesti šešėlio ant šios struktūros nei visuomenės, nei sąjungininkų akyse.

„Modernizavimas yra svar-

bus, bet kita vertus (...) negalime sau leisti nei menkiausios galimybės suabejoti šios sistemos skaidrumu, jos svarba ir kad tokie dalykai - viešieji pirkimai, aprūpinimas - būtų absoliučiai skaidrūs“, - teigė R. Karoblis.

Kandidato teigimu, būtina sukurti saugiklius KAM viešųjų pirkimų srityje, taip pat glaudžiau bendradarbiauti

su Viešųjų pirkimų tarnyba, remtis kitų valstybių patirtimi. Didesnį dėmesį, jei taps ministru, kandidatas taip pat žadėjo skirti kibernetinėms ir hibridinės grėsmės.

R. Karoblis taip pat teigė palaikantis paskirtojo Premjero Sauliaus Skvernelio išsakytą mintį dėl poreikio ilgainiui pereiti prie visuotinio šaukimo.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖ PAMINĖJO 80-MEČIO JUBILIEJŲ

Lapkričio 20 d. Brazilijos lietuviai minėjo Šv. Juozapo bažnyčios inauguracijos 80-mečio jubiliejų. Lietuviškumo inkaru Brazilijoje laikomuose maldos namuose šia proga Šv. Mišias laikė išskirtinai jubiliejui iš Lietuvos atvykęs prelatas E. Putrimas, ilgus metus savo kunigišką tarnystę skiriantis lietuvybės puoselėjimui ir lietuvių bendruomenių užsienyje telkimui.

Jubiliejinės Šv. Mišios buvo išskirtinės gausiai susirinkusių pakiliu susikauptimu, tarpusavio bendryste, rūpestingu lietuvybės ir bažnyčios istorijos pagerbimu.

Nuoširdžiuose LR generalinės konsulės Lauros Guobužaitės sveikinimo žodžiuose parapijiečiams skam-

bėjo padėka ir palaikymas. Pasak jos, 80 metų lietuviškosios parapijos San Paule gyvavimo nėra vien laiko trukmė, tai - nueito lietuvybės kelio Brazilijoje ilgis ir gylis. „Kad šis kelias tęstųsi, turite puoselėti ir kai reikia - gebėti įžiebtį - lietuvybę savyje, savo vaikų ir anūkų širdyse“ – ragino generalinė konsulė.

Ceremonijoje dalyvavo ir verslo misijai į San Paule atvykę Lietuvos IT atstovai. Pastarieji liko sužavėti lietuviškos bendruomenės Brazilijoje gyvybingu.

Po šv. Mišių ir sveikinimo žodžių bendruomenės parapijiečiai rinkosi šventiniams pietums, kuriuose netilo lietuviškos dienos ir liejosi jautrios meilės išsiilgtai tolimajai Tėvynei emocijos. **LR URM**

ČIKAGOS ES FILMŲ FESTIVALIO ŽIŪROVŲ PRIZAS ATITEKO LIETUVIŠKAM FILMUI „DAINŲ ŠALIS“

2016 m. ES filmų festivalio žiūrovai balsavo už labiausiai patikusį filmą – daugiausia simpatijų pelnę Lietuvai atstovavęs režisierės Aldonos Watts filmas „Dainų šalis“. Gene Siskel kino centre (164 North State Street) rengiama dar viena „Dainų šalis“ peržiūra, kuri vyks gruodžio 5 d., pirmadienį, 6:15 val. vakaro. Tai puiki proga pamatyti filmą jo dar nemačiusiems ir dar kartą pasidžiaugti juo tiems, kurie jau spėjo jį pasižiūrėti, kartu ši peržiūra skelbs artėjantį 20-ąjį kasmetinį ES filmų festivalį, kuris vyks 2017 m. kovo 3 d. - 30 dienomis.

Dokumentinio filmo „Dainų šalis“ centre – įstabi Dainavos krašto gamta, šio regiono tradicinės dainos ir papročiai. Penkios energingos ir žvalios Puvočių kaimo močiutės ne tik prižiūri artimųjų kapus, grybauja ar poteriauja, bet atranda laiko ir dainavimui. Dainos šioms močiutėms ilgą laiką padėjo puoselėti ilgaites draugystes bei iškęsti karo

ir okupacijos negandas. „Jeigu man būdavo sunku, tai aš niekad pirmiausia nepradėdavau verkti, aš pradėdavau dainuoti...“ – sako viena filmo herojų. Jaunimui traukiantis iš Puvočių kaimo, šios penkios močiutės stengiasi dainas išlaikyti gyvas.

Lietuvių išeivių šeimoje gimusi režisierė, Aldona Watts yra multimedijų prodiuserė, gyvenanti Niujorke ir San Franciske. Baigė tarpdisciplinines medijų ir lyčių studijų bakalaurą Niujorko universite. Organizuoja žurnalistinius renginius ir mokymus moterims. Lietuvių kultūra susižavėjo dar vaikystėje klausydama senelių istorijų apie prieskario Lietuvą ir tradicijas, galiausiai paskatinusias sukurti apie jas filmą. „Dainų šalis“ – režisierės debiutinis dokumentinis filmas.

Bilietus galima įsigyti internetu - <http://www.siskelfilmcenter.org/landofsongs> bei Gene Siskel kino centro bilietų kasoje.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

PIETŲ INDIJOJE ATIDENGTA ATMINIMO LENTA LIETUVIŲ KILMĖS VYSKUPUI MYKOLUI ŠOSTAKUI

Lapkričio 20 dieną, Indijos pietuose atidengta paminklinė lenta lietuvių kilmės vyskupui Mykolui Šostakui. Balto marmuro plokštė su lotynišku įrašu atgulė dailioje neogotikinėje Verapolio katedroje, apie 20 kilometrų į šiaurę nuo antrojo pagal dydį Keralos valstijos miesto Kočio.

Šioje katedroje Mykolas Šostakas kaip popiežiaus apaštališkasis vikaras tarnavo 22 metus (1751-1773), čia ir buvo palaidotas. Tiesa, per didelį XX a. pradžios potvynį jo kapas buvo užlietas ir neišliko.

„Džiugu ir kartu vis dar neįtikėtina, kad ambasada per devynis mėnesius pavyko įgyvendinti šį projektą. Indijoje tai labai trumpas laikotarpis. Atvykę su pasiūlymu įamžinti M. Šostako atminimą iškart sulaukėme didelio ir entuziastingo palaikymo. Keralos karmelitų bendruomenei mūsų tėvynainis seniai tapęs savu ir jie iškart pasakė „Taip, darykime!“. Jie ne kartą kartojo, kad tai puiki proga Keralos ir Verapolio žmonėms papasakoti apie Lietuvą, iš kurios atvyko visų mylimas ir gerbiamas vyskupas“, - sakė Lietuvos ambasadorius Indijoje Laimonas Talat-Kelpša.

Iškilaus lietuvio, vietinių žinomo kaip vyskupo Florencijaus, atminimas įamžintas Lietuvos ambasados Indijoje pastangomis, bendradarbiaujant su vietos katalikų bendruomene.

Mykolas Šostakas (Mikolaj Szostak) gimė 1710 metais Vilniuje, bajorų šeimoje. Šešiolikos metų įstojo į basųjų karmelitų ordiną, vėliau tęsė mokslus Romoje. 1739 metais buvo išsiųstas į Malabaro provinciją Pietų Indijoje (dab. Kerala).

1746 metais M.Šostakas įšventintas vyskupu ir paskirtas

Malabaro apaštališkuoju vikaru-koadjutoriumi su teise perimti šį postą. Malabaro provincija tuo metu vyskupijos statuso neturėjo, tad pagal bažnytinę teisę jai vadovavo pats popiežius per savo atstovą – vikarą.

1751 metais tapo visateisiu Malabaro bažnytinės provincijos apaštališkuoju vikaru ir šias pareigas ėjo iki pat mirties 1773 metų liepos 26 dieną.

M.Šostako tarnystė nebuvo lengva. Indijos krikščionių bendruomenė tuo metu išgyveno itin sudėtingą laikotarpį ir buvo labai susiskaldžiusi. Vietos Romos katalikų bendruomenėje varžėsi Portugalijos bažnyčiai ir tiesiogiai popiežiui pavaldžios administracinės struktūros. Susiskaidę buvo ir senieji Indijos krikščionys, šv. apaštalo Tomo sekėjai. Vieni iš jų pasirinko Sirijos krikščionių liturginę tradiciją, kiti siekė išlaikyti senąsias apeigas, siekiančias 52-uosius mūsų eros metus, kada apaštalas Tomas, manoma, atvyko į Indiją.

M.Šostakui teko laviruoti tarp šių bendruomenių ir skirtingų politinių interesų. Istoriniuose šaltiniuose apie jį rašoma kaip apie „žmogų drąsų ir tvirtą“. M.Šostakas laikėsi nuomonės, kad rasti bendrą kalbą įmanoma. Jo pastangomis įkurta seminarija sirochaldėjų kunigams rengti, išleistas šios tikėjimo srovės liturginės knygos. Travankoro (dabartinės Keralos ribose gyvavusios karalystės) valdovas

Į renginį iš Lietuvos atvyko Berta Timinskaitė, Algė Matekūnaitė, Eglė Gadeikytė, Silvija Pankūnaitė, susibūrusios į grupę „Where the Backs Come From“, kuri renginiui sukūrė šventinę nuotaiką ir sužavėjo publiką. **LR URM**

jį netgi paskyrė arbitru krikščioniškų bendruomenių tarpusavio nesutarimams spręsti.

Ir nors suvienyti konfliktuojančių bendruomenių M.Šostakui nepavyko, vis dėlto visuomenės pripažinimą jis pelnė. Metraščiuose išlikęs įrašas, kad į atsisveikinimą su velioniu vyskupu į Verapolio katedrą atvyko ir šv. apaštalo Tomo sekėjai, tačiau į katedrą jie nebuvo įleisti.

M.Šostakas yra vienintelis Lietuvos ir Lenkijos karmelitas, tapęs vyskupu.

Prie vyskupo M.Šostako atminties įamžinimo aktyviai prisidėjo Lietuvos garbės konsulai Indijoje – garbės konsulas Kalkutoje Arvinas Sukhanis, kuris finansavo marmuro plokštės gamybą, bei garbės konsulas Bangalore Kironas Shahas.

Atminimo plokštė buvo atidengta po sekmadieninių mišių, dalyvaujant keliems tūkstančiams vietos parapijiečių. Šventės proga buvo surengta iškilminga procesija išpuoštomis miesto gatvėmis, gyventojai ne tik sveikino jos dalyvius, bet ir šoko Keralos šokius, buvo pasipuošę nacionaliniais kostiumais.

LR URM

MALONIA PROGRAMA PRATURTINTA NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Baltijos kraštus – Estiją, Latviją ir Lietuvą – jungia ne tik Baltijos jūra, bet ir istorija. Po žiauraus bendro priešo okupacijos, praradusios visa, kas joms buvo brangu, po ilgos, sunkios kovos jos atgavo nepriklausomybę. Ta diena joms yra svarbi, didžiulė šventė, visada minima su džiugesiu ir pasididžiavimu.

Š. m. lapkričio 19 d. 2:00 val. po p., Klivlando latvių bendruomenė Latvijos Nepriklausomybę minėjo latvių liuteronų parapijos salėje, Leikvude, Ohajaus valst. Šventę sumaniai pravedė pranešėja Anda Pratina. Po to, kai tautiniais rūbais pasipuošusių mergaičių lydimos buvo įneštos JAV ir Latvijos vėliavos, susirinkusieji atstoję sugiedojo JAV himną, paskui, po trumpo pranešėjos žodžio, ir Latvijos himną. Po to pastorė dr. Sarma Eglite sukalbėjo šiai dienai skirtą maldą. Tada pranešėja pristatė į šventę atvykusius svečius: Klivlando lietuvių bendruomenės pirmininką Algį Gudėną su žmona, Klivlando pabaltiečių komiteto atstovę Beatricę Pautienis, Algirdą

Šventės pranešėjas Peters Blumbers atidžiai perskaitė savo kalbą. *A.V.Matulionio nuotr.*

V. Matulionį, Estijos atstovus Haans ir Karin

Ruus ir Toomas Tubalkian. Klivlando estų atstovas į Estijos JAV tarybą padėkojo jiems už dalyvavimą ir paprašė atsistoti.

Ižanginei šventės daliai pasibaigus, prasidėjo pagrindinio šios šventės kalbėtojo, JAV ir Latvijos asociacijos prezidento Peterio Blumbergso 36 minučių kalba, kurioje jis paminėjo ir Donaldą Trumpą, ir NATO, ir kitus mums, baltijiečiams, rūpimus klausimus, pabrėždamas, kad tarp jo žodžių

ir jų galimos interpretacijos gali būti didelis skirtumas. Nebūdamas politinė asmenybė, jis daug kalbėjo kultūrinėmis ir mokslinėmis temomis.

Meninę šios šventės dalį atliko iš Mineapolio, Minesotos valst., atvykęs latvių tautinių dainų ansamblis „Teiksmas“, susidedantis iš devynių dainininkų ir įvairiais instrumentais grojančių muzikančių. Ansamblui vadovauja Elga Pone, padedama daininin-

kės-muzikantės jos dukros Zintos Pone. Po pokalbio su ansamblio vadove išryškėjo, kad jis buvo įkurtas 1970 metais. Ansamblio programą sudarė vienuolika dainų. Paskutiniosios, pavadintos „Kopdziesma“, žodžiai buvo spausdintoje šventės programoje ir dalyviai ją sudainavo kartu su ansambliu. Nors šventėje buvo ir jaunimo, dauguma atvykusių buvo vyresnio amžiaus. Jie programą įvertino labai nuoširdžiai.

Algirdas V.Matulionis

Ansamblis „Teiksmas“ pasiruošęs pradėti koncertą.

A.V.Matulionio nuotr.

KONSULATE EKSPONUOTOS PARODOS AUTORĖ VIEŅĄ KŪRINĮ DOVANOJO ATSTOVYBEI

Amerikos lietuvių dailininkė Giedrė Žumbakis padovanojo vieną savo kūrinių generaliniam konsulatui Čikagoje, kur buvo surengta jos meno darbų paroda. G. Žumbakis koliažą „Sparnai“ įteikė generaliniam konsului Mariui Gudynui, kuris, atstovybės vardu priimdamas dovaną, džiaugėsi, kad dovanoti darbai ne tik puoš Generalinio konsulato patalpas, bet ir čia apsilankantiems svečiams pristatys lietuvišką meną.

Giedrė Žumbakis gimė Lietuvoje ir nuo 1949 m. gyvena Čikagoje. Bakalauro laipsniu baigė St. Xavier kolegiją, Čikagoje. Studijavo Čikagos meno institute, magistro laipsnį gavo Northwestern Ilinojaus

universitete, Čikagoje. Šiuo metu priklauso North Shore Art League, Winnetka, Illinois fakultetui. G. Žumbakis pripažinta Amerikos nacionalinės dailės kūrėja: ji dalyvauja grupinėse, kviestinėse, atrankinėse, vietinėse, valstybinėse parodose, tarp jų ir labai prestižinėse –

Honolulu dailės akademijoje, Northwestern, Ohio-Illinois mokslo ir pramonės muziejuje, Čikagos, Rokfordo, Bostono, Alabamos dailės galerijose. Yra surengusi per tryliką autorinių parodų.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

LIETUVOS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ ĮMONĖS ČIKAGOJE IEŠKOJO VERSLO PLĖTROS GALIMYBIŲ

Šių metų lapkričio 22-23 d. Lietuvos informacinių ir ryšių technologijų asociacijos „Infobalt“ verslo delegacija dalyvavo Lietuvos generaliniame konsulate Čikagoje vykusiuose susitikimuose su JAV verslo atstovais. Dviejų dienų susitikimų sesijos tikslas – susipažinti su galimybėmis plėsti veiklą JAV IT sektoriuje, geriau suprasti praktinius verslo JAV niuansus, užmegzti ryšius su naujais partneriais.

Vizito Čikagoje metu Lietuvos IT įmonių atstovai

susitiko su vietos verslo ir teisės konsultantais, Ilinojaus prekybos rūmų atstovais, JAV kompanijomis. Savo sėkmingo verslo patirtimi pasidalino lietuvių įkurtos ir Čikagoje dirbančios kompanijos „Devbridge“ vadovai. Lietuvos verslininkai aktyviai domėjosi galimybėmis patekti į JAV rinką, kėlė klausimus dėl intelektinės nuosavybės apsaugos, partnerių ir tarpininkų paieškos, efektyvios produktų rinkodaros bei pardavimo būdų JAV rinkoje. Susitikimų metu megzti ryšiai

su JAV verslininkais, tartasi dėl galimo bendradarbiavimo ateityje. JAV atstovams buvo pristatytos Lietuvos IT sektoriaus stiprybės ir potencialas bendradarbiauti.

„Infobalt“ verslo misijoje dalyvavo penkios Lietuvos IT sektoriaus įmonės: „Adeo Web“, „Eljunga“, „InfoEra“, „Integris“, „Telesoftas“. Verslo delegacijos susitikimus organizavo LR generalinis konsulas Čikagoje kartu su LR ambasada Vašingtone.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

ARGENTINA

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŠVENTĖ

Atlaiduose, šio mėnesio 7 - 20 dienomis ir ypač sekmadienį 20 d., 9:45 val. procesijoje parapijos gatvėmis ir Šv. Mišiose, kurias atnašavo vyskupas Rubenas Oscaras Frassia ir kun. Sebastianas Genoni, šventėme parapijos 74-tus įkūrimo metus.

GAUTI SVEIKINIMAI

Tarptautinės mokytojų dienos proga mūsų lietuvių kalbos mokyklėlė gavo iš Lietuvos kelis sveikinimus, tarp kurių būta ir LR Švietimo ir mokslo ministrės Audronės Pitrenienės, už kuriuos labai dėkojame.

„DOBILO“ ŠOKIŲ GRUPĖS PASIRODYMAI

Mūsų draugijos jaunimo šokių ansamblis „Dobilas“, vadovaujamas Melinos Luna Pupelytės, spalio 1-2 dienomis kartu su kitomis kitataučių bendruomenėmis dalyvavo Kordobos provincijoje tradiciniame festivalyje „Oktoberfest“.

SLA BIBLIOTEKOS VEIKLA

Pranešame mūsų nariams, kad galima pasiteirauti apie mūsų bibliotekos knygų sąrašą ir turinį, arba pasiimti ar atiduoti knygas, šeštadieniais nuo 17:00 iki 19:00 val. Taip pat galima susisiekti kiekvieną dieną su p. Robertu Aleksiu tel. 4552-6928 ir 3533-9818. Prašome turinčius SLA biblio-

tekos medžiagos, ją sugrąžinti arba susisiekti ir susitarti dėl pratešimo.

MŪSŲ DRAUGIJOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPIŲ REPETICIJOS

Vaikučių „Dobiliukų“ grupė, vadovaujama Claudia Geležauskaitės, susitinka mūsų patalpose šeštadieniais, 16 val. Laukiame visų su žaidimais, šokiais, ir t.t.

Kviečiame tėvus atvesti savo vaikučius. Tautinių šokių ansamblis „Dobilas“ repetuoja šeštadieniais, nuo 16 val. Vadovauja Melina Luna Pupelytė.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Šeštadieniais mūsų patalpose yra dėstomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai, nuo 15:15 iki 16:00 val., naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui. Kviečiame visus dalyvauti.

XXVIII ALAUS ŠVENTĖ

Lapkričio 20 d., 13 val. įvyko mūsų patalpose ši jau tradicinė, šventė. Paruošėme skanūs pietus, pakėlėme tostus ir linksmai pašokome. Dalyvavo artistas Albertas Daisen. Kvietėme visus dalyvauti.

ATSIISVEIKINIMO METŲ PIETŪS

Ruošiame atsisveikinimo metų pietus, kurie vyks sekmadienį gruodžio 11 d. Kviečiame visus dalyvauti.

Susivienijimas lietuvių Argentinoje

KURIAMAS ISTORINIS FILMAS APIE POKARIO LIETUVĄ

„Pelėdų kalnu” vadinama unikali Kauno Žaliakalnio vieta garsėja gražia gamta, išskirtine architektūra ir turtinga istorija. Vieną su šia vieta susijusių visai Lietuvai svarbią istoriją išvysime ir naujame režisieriaus Audriaus Juzėno filme.

Tai pasakojimas apie pokario Lietuvą, paremtas scenaristo Prano Morkaus biografijos motyvais. Laikotarpis, kai Antrasis pasaulinis karas baigėsi, o Lietuvoje įsitvirtino okupacijos režimas, bandomas atskleisti per socialinį kauniečių, ypač jaunesnių – to meto gimnazistų – gyvenimą.

„Mes grįžtam istoriškai į 1946 metus – tai yra antri-treči okupacijos metai, kuomet keičiasi ideologija, keičiasi režimai ir tame lūžyje žmonėms reikia pasirinkti – ar jie vis tik nori grįžti į Vakarus, ar bandyti kolaboruoti su, vadinkim, Stalino kompanija. Ir tame, pavadin-kime, pasirinkimų lauke mes turime jaunos žmones, kurie ką tik baigė gimnaziją, ir jų gyvenimas irgi labai sudėtingoj situacijoje – jie nieko neturi, jų iliuzijos žlugusios, arba jie pasirenka kovoti rezistencijoje, arba jie važiuoja į Sibirą, arba tiesiog bando pritapti prie tos visuomenės, kuri tuo metu formuojama Lietuvoj”, – kalbėjo būsimo filmo režisierius.

„Pranas Morkus aprašė pokario penkmetį, tai yra 1947-1952 metai. Tai yra partizaninis laikotarpis ir istorija yra, matyt, pusiau, gal net visiškai biografinė, mes dažnai speliuojam, kuris būtent iš personažų yra scenarijaus autorius, nes jis ir pats neneigia, kad tai yra autentiška ir tikrų įvykių istorija”, – sakė filmo prodiuserė Justina Ragauskaitė.

Filmo veiksmas vyksta 1947-1951 metais Kaune, tad ir didžiajai daliai filmavimų pasirinktas būtent Kaunas, nes šiame mieste buvo lengviau rasti filmo laikotarpį atitinkančių vietų. Filmavimo aikštelėmis virs ne tik vadinamasis „Pelėdų kalnas” su ant jo įsikūrusiu Juozo Zikaro memorialiniu muziejumi, bet ir Lietuvos zoologijos sodas, Vytauto Didžiojo universiteto botanikos sodas, „Romuvos” kino centras, Juozo Tumo-Vaižganto memorialinis butas, Tado Ivanausko Obelynės sodyba ir Pirmasis fortas.

„Didžioji dalis bus filmuojama vis tik Kaune, nes ir pats siužetas pagal scenarijų vyksta Kaune. Tai viena. Antra – na, visgi Kaunas yra daugiau išsaugojęs to laikmečio autentikos. Turėsime dar vieną pamainą Meškiuose, kas yra Tauragės rajone, nes ten vienintelė vieta Lietuvoj, kur radom apleistą, ap-

Režisierius A. Juzėnas filmuoja naują vaidybinį filmą – istorinę dramą „Pelėdų kalnas”. **LRT**

griautą kirchę (bažnyčią – LRT.lt), ir keletą pamainių Vilniuje”, – pasakojo J. Ragauskaitė.

Filme vaidina 46 aktoriai, tarp jų ir jau žinomi vardai: Aleksas Kazanavičius, Dainius Svobonas, Juozas Meškauskas,

Monika Bičiūnaitė, pagrindinį vaidmenį filme „Ekskursantė” atlikusi jaunoji aktorė Anastasija Marčenkaitė ir kiti. Filmavimas vyks dviem etapais – pirmasis baigsis gruodį, o vėl į aikštelę filmavimo grupė grįš pavasarį.

Kuriant šią juostą dirba beveik 400 žmonių, dauguma jų – lietuviai.

Filmo premjera numatyta 2018 metų vasario 16-ąją, minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio jubiliejų. **LRT**

KARO AKADEMIJOJE PAMINĖTOS GENEROLO JONO ŽEMAIČIO 62-OSIOS ŽŪTIES METINĖS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė lapkričio 25 d. rytinės rikiuotės metu minėjo generolo Jono Žemaičio 62-ąsias žūties metines. Buvęs Karo mokyklos auklėtinis ir partizaninio judėjimo vadas generolas Jonas Žemaitis, kurio vardu vadinama Akademinė, buvo sušaudytas Butyrkų kalėjime, Maskvoje, 1954 m. lapkričio 26 d.

Tylos minute buvo pagerbtas generolo Jono Žemaičio-Vytauto atminimas. Kariūnai padėjo gėlių ir uždegė žvakutes prie generolo paminklo aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos.

Jono Žemaičio pastangomis 1949 m. buvo galutinai suvienytas Lietuvos partizaninis judėjimas, o jis pats 1949 m. vasario mėn. išrink-

tas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Tarybos prezidiumo pirmininku (pagal 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos deklaraciją atkūrus Lietuvos nepriklausomybę prezidiumo pirmininkas eina Respublikos Prezidento pareigas).

1949 m. J. Žemaičiui suteiktas laisvės kovotojų – partizanų generolo laipsnis. **KAM**

TREMTIES VAIKAI

Tai mažųjų tremtinių atsiminimai iš netrukus Lietuvoje pasirodančios Kaune gyvenančio rašytojo Stanislovo Abromavičiaus trečiosios serijos „Tremties vaikai”, kurią leidžia Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, knygos. Juose skaudžios vaikų, pasmerktų Sibiro šalčiams ir badui, atsiminimai. (Pradžia „Dirvos” rugsėjo 19 d. laidoje).

1904 metais gyveno jau 127 gyventojai. Pastačius Pakruojyje bažnyčią, nuo jos iki kaimo tebuvo 1,5 kilometro.

1924 metais kaime buvo 25 vyrai ir 29 moterys, 17 kiemų. Stambieji ūkininkai (Juozas Sabaliauskas, Juozas Ūdra ir kiti) turėjo po 40 hektarų žemės. Minėtas J. Ūdra laikė 16 melžiamų karvių, turėjo 7 arklius (iš jų 2 veislės kumės). Vienkiemiais Sigutėnai išsiskirstė tarpukario metais. Malinauskų (5 žmonės), Grybės (5 žmonės) ir Juozo Ūdros (9 žmonės) šeimos 1949 metų kovo mėnesį buvo ištremtos į Sibirą. Buvęs Pakruojo valsčiaus viršaitis Juozas Sabaliauskas kartu su vokiečiais pasitraukė į Vakarus.

Elenos Grybaitės-Morkūnienės prisiminimai

Kuo žmogus esi vyresnis, tuo dažniau keliauji mintimis per nueitą savo gyvenimo ke-

lią. Kartais vaizduotėje išnyra geri, džiugūs, o kartais – liūdni, skausmingi prisiminimai.

Tais laikais gyvenau tėvų ir senelių mylima, buvau guvi, linksma, nerūpestinga mergaitė... Tik štai tą ankstų 1949 metų kovo 25-osios rytą viskas pasikeitė.

Pabudau nuo triukšmo, mamos ir senelės aimanų, ašarų. Atsistojęs savo lovytėje pro duris pamačiau prieškambarį sėdinčius tėtį, senelį (Juozą Grybę, kuris išvakarėse pas mus su arkliais buvo atvažiavęs į svečius), brolį ir prie durų stovinti žmogų su šautuvu. Mama ir senelė didžiajame kambaryje verkdamos kažką darė, ten pat matėsi ir keli nepažįstami žmonės. Tai buvo didelės nelaimės – tremties pradžia...

Gyvenome beveik Pakruojo priemiestyje, Sigutėnų kaime, ant Kruojos upės kranto. Dabar ši vieta – Pakruojo miesto dalis. 1957 metais prie mano tėviškės pastatyta Pakruojo vidurinė

mokykla, dabar – gimnazija. Gyvenome šešiese: mama Ona Grybienė, gimusi 1905 metais, tėtis Petras Grybė, gimęs 1907 metais, brolis Edvardas – 1934-aisiais, sesuo Zenė – 1937-aisias, aš – Elena Grybaitė, gimusi 1943 metais, bei senelė Antanina Zanišauskienė – 93 metų amžiaus. Tėvai turėjo naminių audeklų vėlyklą, kurioje abu triūsė nuo ryto iki vakaro. Brolis ir sesuo lankė mokyklą, aš – vaikų darželį (tai tas pilkas namas, stovintis priešais Pakruojo karių kapines). Senelė ruošdavosi namuose.

Trėmėjai nei seneliui, nei senelei neliepė ruošti tremčiai, jie galėjo su mumis važiuoti savo noru, nes sąrašuose jų nebuvo. Tačiau kur važiuos 93 metų senelė, jai jau buvo padarytas ir daržinėje laikomas karstas (seniau buvo įprasta viskuo pasirūpinti iš anksto, kad saviesiems būtų kuo mažiau rūpesčių). Seneliui liepė pakinkyti arklius ir išvežti sūnų su šeima į Pakruojo dvarą, kur rinko iš apylinkių kitus tremtinius. Dvare tėveliai pamatė, kad okupantams tarnauja ir juos saugo buvę jaunystės draugai. Žinoma, jie jautėsi ne kaip, vaikišiojo akis nuleidę, o vienas pasiūlė Edvardui bėgti, atseit, jis nieko nematys. Mama, kiek pagalvo-

jusi, nutarė, kad penkiolikos neturėjęs paauglys gali pražūti be paramos, tad vyks į tremtį visa šeima.

Po to visus susodino į siauruko geležinkelio atvirus krovinius vagonus ir išvežė į Šiaulius. Kelionė buvo netolima, tad greitai atsидūrėme prie plataus geležinkelio bėgių.

Aš jau prisimenu, kaip važiauvau iš namų ant senelio į vežimą sukrautų mūsų daiktų. Važiuojant per tiltą, menu medinių ratų dunksėjimą, mūsų namus, stovinčius ant upės kranto, kairėje pusėje... Kai važiovome pro vaikų darželį, pradėjau verksti, nes jo verandoje liko neseniai mamos nupirkto raudonos šlepetės...

Penkiamečio vaiko atmintyje išliko pilnas vagonas (platforma) žmonių su savo maišais, šalia – būrys išlydinčiųjų, kareiviai su šautuvais. Matau, kaip kažkoks žmogus tėtui perduoda kepalą duonos (tai buvo Bareika). Ir dabar, beveik kaskart važiuojant į žento sodybą Jasaičiuose, tarsi matau vingiuojančius siauruko vagonus, ant savo mantos sėdinčius išsigandusius žmones ir girdžiu monotonišką vagonų dunksėjimą „muziką”. O kartais iškyla labiau didingas vaizdas: per Kazachstano stepę vingiuojantis mūsų ešelonas,

jo uodega matyti tik kai kelias daro vingį. Atrodo, ir dabar iš tūkstančio atskirčiau mūsų traukinio švilpukus, kai jis artėdavo prie kokio miesto. Ir dabar, atrodo, pro plyšį vagono sienoje (tėtis su kišeniniu peiliuku sienoje buvo padaręs nedidelę skylutę) matau didingus Uralo kalnus, kurių viršūnės ne visada galėdavome įžvelgti. Visi pakaitomis žiūrėdavome į nematytai gražius kalnus.

Kai mūsų ešelonas žmones išlaipino didelėje aikštėje netoli geležinkelio Alzamajaus mieste, Irkutsko srityje, buvo šv. Velykos. Šalta, snyguriavo, aplinkui tvyrojo didelis triukšmas: kažkas sakė prakalbas aikštėje ant kažko palypėjęs, kažkur girdėjosi liūdni muzikos garsai... O taip norėjosi ramybės ir šilumos!

Iš tos ilgos ir varginančios kelionės išliko kitas vaizdas. Kelios šeimos važiovome sunkvežimiu duobėtu keliu, buvo labai maža vietos. Viena moteris vis kartojo: „Atsargiai, nenuminkit Petriukui kojų!”. Kaip vėliau paaiškėjo, tai buvo Antano ir Julijos Ragulevičių šeima iš Paknionių. Važiovome labai ilgai, atsibodo. Pravažiovome keletą kaimų, matėme besikūrenančius laužus.

(Bus daugiau)

Dvi vėliavos (Lietuvos karių dienai)

Leonas Milčius

Dvi vėliavos aukštai iškeltos plazda,
Audringam vėjyje ugnim liepsnoja.
Žvelgi — ir lyg tvirčiau, širdyje gera,
Tarsi matai, kaip veda jos į kovą.

Matai, kaip Vytis drąsiai kalaviją aštru
Prieš ordas priešų pelkėmis ir giriom mūšin
neša.
Didžioji Lietuva nuo krašto ligi krašto,
Istorija jos garbę aukso raidėmis užrašo.

Tik nesustok, daugiau jau niekad nesustoki,
Pakelk gyvenimui lietuvi laisvą,
Kad savo pareigą prieš protėvius žinotų,
Kurie krauju dėl mūsų žemę laistė.

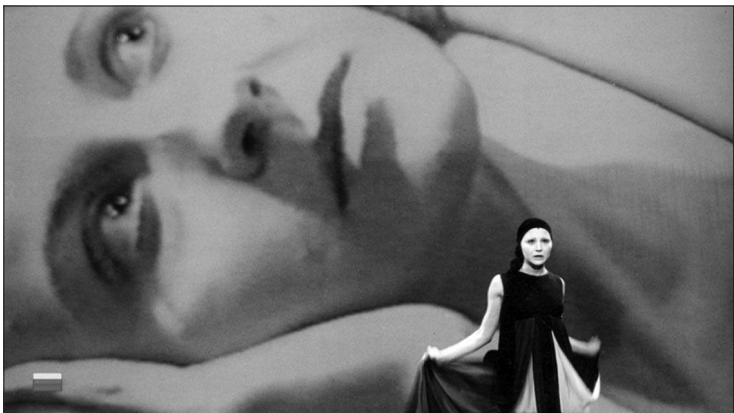
Antroji vėliava — graži trispalvė,
Užgimusi beveik prieš šimtą metų —
Pakilus saulė, žalios pievos, kalvos
Ir širdys meile savo tautai karštos.

Nors saulę debesys ne kartą dengė,
Bet ji nušvisdavo pavasariui atėjus,
Ir nešė vėliavą vėl šviesią, brangią
Žmogus nuo Baltijos lig Vilniaus pralinksmedžęs.

Iš praeities į ateitį vienu keliu,
Virš jo dvi vėliavos mums kelrodžiu iškeltos,
Kad eitume kartu, ranka rankon kartu:
Kova, Tėvynė, Meilė, Darbas.

2016-11-23
Raudondvaris

TARPTAUTINIAME MONOSPEKTAKLIŲ FESTIVALyje THESPIS – DU SPEKTAKLIAI IŠ LIETUVOS

Lara Khatchikian nuotr.

Lapkričio 11-18 dienomis Kylio mieste vyksta 10-asis monospektaklių festivalis THESPIS, kuriame pristatomi net du spektakliai iš Lietuvos: lapkričio 15 dieną - Birutės Mar monospektaklis „Antigonė” ir lapričio 18 dieną - Kauno kamerinio teatro aktoriaus Aleksandro Rubinovo monospektaklis „Koba”. Abu spektakliai rodomi „Schauspielhaus” teatro studijoje. Menininkų dalyvavimą iš dalies remia Lietuvos kultūros institutas.

Birutė Mar yra dažnas šio

festivalio svečias, savo kūrybą pristačiusi net keturis kartus, iš jų du kartus pelniusi pagrindinį apdovanojimą „Grand Prix”: 1999 metais už spektaklį „Žodžiai smėlyje” ir 2003 metais už spektaklį „Meilužis”. Šiemet organizatoriai jubiliejiname festivalyje pristato spektaklį „Antigonė”, kurio pirmoji versija Kylyje buvo pristatyta 2001 metais. Monospektaklio inscenizacijos autorė ir režisierė – Birutė Mar, video režisierius – Andrius Jakučionis, kompozitorius – Antanas Kučinskas, kostiumų

Leono Milčiaus nuotr.

DAINIUI RAZAUSKUI ĮTEIKTA JONO BASANAVIČIAUS PREMIJA

Lapkričio 24 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje etnologui, mitologui, rašytojui ir vertėjui Dainiui Razauskui įteikta Valstybinė Jono Basanavičiaus premija, skirta už reikšmingus baltų pasaulėvaizdžio tyrinėjimus ir sklaidą. Laureatui premiją įteikė kadenciją baigiantis kultūros ministras Šarūnas Birutis.

Š. Birutis pasidžiaugė, kad daktaro Jono Basanavičiaus premija skiriama mokslininkui, tyrinėtojiui ne tik už mokslinius darbus, bet ir už aktyvią pilietinę poziciją.

„Turėti savo nuomonę ir ją reikšti, siekiant ne kiršinimo, bravūros, o darnos – tai kūrėjo bruožai. Kūrėjas visada skatins pozityvią mintį, net tada, kai kalba ar rašo skaudžiai ir aštriai. Ne tik etninei kultūrai, bet ir visai kultūros bendruomenei labai reikia tokių žmonių. Dekodamas ir sveikindamas laureatą, linkiu ir toliau tęsti darbus, skleisti juos mūsų žmonėms kūrybingai ir plačiai”, – sveikindamas laureatą sakė Š. Birutis.

Valstybinės premijos laureatą pasveikino Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto direktorius doc., humanitarinių mokslų daktaras Mindaugas Kvietkauskas, Lietuvos nacionalinio kultūros centro direk-

torius Saulius Liausa.

Humanitarinių mokslų daktaras D. Razauskas – žinomas lietuvių etnologas, mitologas, religijotyrininkas, rašytojas, vertėjas – šiuo metu yra vienas iš produktyviausių ir įdomiausių lietuvių senojo pasaulėvaizdžio, senosios religijos ir mitologijos bei lietuvių prigimtinių kultūros tyrinėtojų.

Jau du dešimtmečius D. Razauskas produktyviai tęsdamas religijotyrininko Gintaro Beresnevičiaus pradėtą darbą, itin aktyviai plėtoja mokslinius tyrimus, tiesiogiai susijusius su etninės kultūros tradicijų Lietuvoje plėtojimu ir tautinės savimonės ugdymu.

Iki šiol D. Razauskas yra

paskelbęs per 80 mokslo straipsnių įvairiuose Lietuvos bei užsienio moksliniuose leidiniuose. Jo moksliniai tyrimai iš viso paskelbti 6 mokslo monografijose ir studijose, o septintoji monografija, skirta mitiniams vaizdiniais Donelaičio kūryboje, pasirodys šių metų pabaigoje.

Greta mokslinės, akademinės veiklos jis aktyviai reiškiasi ir viešajame gyvenime – jo paskaitos minėtomis temomis sutraukia gausią ir įvairialypę auditoriją – tiek lietuvių etninės kultūros baruose besidarbujančius kolegas, tiek gyvosios tradicijos – tautosakos ar amatų – puoselėtojus, tiek akademinį jaunimą. **LRKM**

Kadenciją baigiantis kultūros ministras Šarūnas Birutis (kairėje) Jono Basanavičiaus premiją įteikė etnologui, mitologui, rašytojui ir vertėjui Dainiui Razauskui.

LR KM nuotr.

BISTRAMPOLIO DVARE PRISIMINTAS TEN KŪRĘS NOBELIO LITERATŪROS PREMIJOS LAUREATAS

Lapkričio 26-27 d. Bistrampolio dvare paminėtos Nobelio premijos laureato Henriko Sinkevičiaus (Henryk Sienkiewicz) 100-osios mirties metinės. „Jo 19 amžiaus pabaigoje parašytas romanas „Tvanas” siekia 1655 metus, kai Lietuvą pirmąkart ištinka politinis „tvanas”: Vilnius ir Kaunas yra okupuoti rusų, o Kėdainiai – švedų. Laudos bajorai, pasak Henriko

Sinkevičiaus, pirmieji sukilo prieš tuometinį „tvaną”, – pasakoja Bistrampolio dvaro valdytojas kun. Rimantas Gudelis, kuris primena, kad rašytojas būtent šiame dvare ir rašė šį savo kūrinį.

Lapkričio 26 d. atidengta rašytojui skirta atminimo lenta, vyko ir Tadeuszo Bystramo dokumentinio filmo „Lietuviški tvano keliai” premjera. **LRT**

ŽMOGAU, KUR BUVO TAVO PROTAS?

Žmogus, kaip trandis į obuolį, graužiasi į Žemę, išnaudodamas jos naudingas iškasenas, palikdamas Žemei nematomas ir matomas ne-gyjančias žaizdas. Iš Žemės atmosferos ima deguonį ir, naudodamas jį pramonei bei transportui, pavertęs kenksmingais teršalais, išmeta atgal į atmosferą. Panašiai elgiamasi ir su vandeniu. Už nemeilę Žemei jinai priešinasi, atsi-lygina nemeile žmogui – žemės drebėjimais, ugnikalnių proveržiais, cunamiais, ozono skylėmis, sausromis, liūtimis.

Žinoma, kad yra velnio apsėstųjų žmonių. Tačiau yra ir mokslo apsėstieji, kurie mąsto tik apie medžiaginę naudą, pamiršdami gautos trumpalaikės naudos pasėkmes.

Gamta taip pat kuria, atsi-naujina, tačiau nepalieka žalin-gų atliekų, jos sukurti produk-tai vėl virsta žeme, deguonimi, švairiu vandeniu - naudingais atsinaujinimui. Žmogus po savo veiklos palieka tokias kenksmingas atliekas, kurios tūkstantmečius gali nuodyti

gyvenamąją aplinką (pav., atominio kuro atliekos, įvairūs nuodingi, ilgai nesuyrantys cheminiai junginiai).

Keičiasi klimatas, nes žmo-gus jau išniekino Žemę, jau teršia ir Kosmosą.

Į „Raudonąją knygą“ vis sparčiau įrašomi augalai ir gyvūnai. Artėja metas į „Raudonąją knygą“ įsirašyti protaujančiam žmogui (homo sapiens). Apokalipsė nebėra tik pranašystė, o jau ir moksliš-kai įrodoma pasaulio pabaiga.

Kaip gi tu, žmogau, prota-vai, kad pats renkiesi kelią į „Raudonąją knygą“?

Dievas Adomą ir Ievą iš-varė iš rojaus už nuskintą obuolį nuo uždrausto pažinimo medžio, tačiau davė kitą obuo-lį – Žemę. Pastarąjį žmogus apgraužė ir išniekino...

Adventas. Laukiame šv. Kalėdų. Dėkodami Aukščiausiam už duo-tą Žemę, linkėjime ramy-bės žmonėms, melskime Aukščiausiąjį apšviesti jų pro-tus, kad duotą ramybę Žemei.

Algimantas Zolubas

Išniekinta Žemė.

Autoriaus nuotr.

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS
2016 M. LAPKRIČIO 21-22 D.
PLENARINIS POSĖDIS

Šv. Tėvo Pranciškaus apaštalinį laišką *Misericordia et misera*.

Posėdyje daug dėmesio skir-ta Lietuvos *Caritas* restruk-tūrizacijos klausimams. Apie įvairius Europos šalių *Caritas* veikimo modelius ir to veikimo aspektus, iššūkius, su kuriais su-siduriama, Lietuvos ganytojams išsamiai papasakojo iš Vatikano atvykęs Popiežiškosios tary-bos *Cor unum* atstovas mons. Segundo Tejado Muñoz. Svečias gerai įvertino naujų Lietuvos *Caritas* statutų pro-jektą, kuriame atsižvelgta į tarybos *Cor unum* pastabas ir patikslinimus.

Vyskupai patvirtino lietuviš-kąjį tekstų Krikščionių vienybės

savaitei, švenčiamai kasmet sau-sio mėnesį, vertimą. Kiekviena vyskupija galės šiuos teks-tus pritaikyti savo renginiams. Į savo veiklą atnaujinančio Baltijos jūros regiono krikš-čionių bažnyčių atstovų tinklo *Theobalt* renginį Lenkijoje, Ščecino mieste, deleguojamas kun. K. Rugevičius.

Atsiliepdami į Šv. Tėvo kvietimą kiekvienoje šalyje įsteigti Maldos už seksualinės prievartos aukas dieną, vyskupai nutarė Lietuvoje už tikinčiųjų ir netikinčiųjų padarytų nusikal-timų aukas melstis Viešpaties Kančios (penktąjį Gavėnios) sekmadienį. Visi tikintieji ir geros valios žmonės kviečiami

jungtis į maldą už tuos, kurie darbovietėse, mokyklose, re-liginėse institucijose ir kitur tapo šio baisaus, pasauležiūros ribų nepaisančio nusikaltimo aukomis.

Pristatyta *Caritas* veikla pabėgėlių integracijos srityje. Į savo posėdį susirinkę vyskupai taip pat patvirtino kunigų, 2017-2018 m. išleidžiamų į studijas Romos universitetuose, sąrašą.

Nauju Nacionaliniu dele-gatu universitetinei sielovadai Lietuvos ganytojai išrinko kun. P. Pich. Pritarta antrai trejų metų kadencijai į Lietuvos policijos kapeliono pareigas siūlyti kun. A. Toliač, o į atstovo Lietuvos radijo ir televizijos komisijoje – V. Vobolevičių. Į 2017 m. kovo 28-31 d. Barselonoje vyksian-

tį CCEE kongresą, pašvęstą jaunimo dvasinio palydėjimo klausimams, deleguoti vysk. A. Poniškaitis, vysk. K. Kėvalas, mons. R. Gudlinkis, kun. P. Pich ir Lietuvos katechetikos centro specialistė A. Pinigienė.

Lietuvos vyskupų konferen-cijos nariai pasidalino patirtimi ir idėjomis, kilusiomis dalyvau-jant tarptautiniuose renginiuose.

Posėdžio metu išklaudyta išsami LVK delegato užsienio sielovadai prel. E. Putrimo informacija, svarstyti kiti li-turginiai, teisiniai ir ūkiniai klausimai.

Kitas Lietuvos vyskupų konferencijos plenarinis posėdis vyks 2017 m. sausio 9 d. Kaune.

Lietuvos vyskupų konferen-cijos sekretoriatas

Lietuvos vyskupai per iškilmingas šv. Mišias Vilniaus arkikatedroje bazilikoje. Dainiaus Tunkūno nuotr.

A.† A.

Mielai dainos draugei, čiurlionietei,

ANTANINAI PETRAITIENEI

apleidus šį pasaulį, mūsų visų gili ir nuoširdi užuojauta jos dukroms JŪRATEI, RASAI, sūnui KĘSTUČIUI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

Kartu liūdime:

A. Giedraitienė,

A. Stempužienė,

S. Gedgaudienė,

Marija ir Kazimieras Marcinkevičiai

V. Juodvalkis,

RENGINIŲ KALENDORIUS

2017 M.

BIRŽELIO 11 d., 2:00 val. po p., sekmadienį – Ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Taip pat už 1941 m. birželio 13-14 d. trėmimų į Sibirą aukas. Minėjimas vyks Šv. Kazimiero bažnyčioje. Visi yra kviečiami vienytis su estais ir latviais šią dieną. Po to bus vaišės.

Rengia Klivlando baltiečių komitetas

NUOMONĖ

ATVIRUMO STOKA

Klivlando lietuvių organizacija, įkurta Ohajaus valstijoje ir žinoma kaip Klivlando lietuviškasis plėtros fondas (*Cleveland Lithuanian Development Fund*) „Plėtra“, š. m. lapkričio 13 d. sukvietė Klivlande „veikiančių“ lietuvių organizacijų atstovus į susirinkimą Klivlando priemiestyje, Euklido viešojoje bibliotekoje (*Euclid Public Library*), turėdama tikslą pristatyti ir apžvelgti savo veiklą: remti lietuvių organizacijas finansiškai. Keista, kad iki šiol Klivlando (ir JAV) lietuvių bendruomenei „Plėtra“ nėra paskelbusi nei kada ji buvo įkurta, nei kas buvo jos įkūrėjai (vardai, pavardės), nei kokiais įstatymais, statutais ar nuostatomis ji vadovaujasi.

Prieš susirinkimą elektroniniu paštu buvo išsiuntinėta anketa, kurios gavėjai, pasinaudodami dviem (kodėl dviem?) skalėm (10-1 ir 5-1), galėjo įvertinti anketoje pateiktus klausimus. Taip pat el. paštu ir atvykusiems į susirinkimą buvo išdalyta susirinkimo dienotvarkė (?!). El. pašto laiškelyje buvo teigiama, kad kitas šio susirinkimo tikslas yra ištirti, kaip „Plėtra“ galėtų sustiprinti Klivlando lietuvių-amerikiečių bendruomenę (*„Cleveland’s Lithuanian-American Community“*). Stebėtina, kad ir šis laiškelis, ir visi susirinkimo pranešimai, buvo parašyti anglų kalba.

Susirinkimą 3:05 val. po p. trumpu žodžiu lietuviškai ir angliškai pradėjo „Plėtros“ valdybos direktorė Vilija Nasvytis. Ji pristatė „Plėtros“ vadovą Rimantą Aukštuolį, kuris, nepaisydamas dienotvarkės, pareiškė, kad „Plėtra“ atsirado pardavus pastatą, kuriame veikė (švelniai vadinama – aut.) „Lietuvių sodyba“. Už pastatą buvo gauta milijonas JAV

dolerių. Rimantas Aukštuolis pabrėžė, kad viskas vyko pagal „statutą“ ir išvardino šešis „Plėtros“ valdybos direktorius (-res), tačiau jų atsakomybės nenurodė, tik paaiškino, kad du valdybos nariai atstovauja JAV LB (jų svarba ir įtaka yra labai miglota, lyg kažkokia priedanga – aut.). Nesileisdamas į smulkmenas, „Plėtros“ vadovas paskelbė, kad kasmet įvairioms lietuvių organizacijoms (Dainų šventei, etc.) „Plėtra“ išdalina \$65,000, tačiau tikros sumos nebuvo paminėtos. Saugumo sumetimais „Plėtros“ sąskaitos yra laikomos keturiuose skirtinguose bankuose, jų palūkanos minimalios. Nei susirinkimo dienotvarkėje, nei „Plėtros“ vadovo pranešime nebuvo pristatyta smulki „Plėtros“ veiklos ataskaita. Ar tai buvo sąmoningas „neapsižiūrėjimas“?

Po „Plėtros“ vadovo pranešimo vyko diskusijos, buvo užduodami klausimai, reikiamos dalyvių pastabos bei nuomonės, kaip privilioti daugiau Klivlando lietuvių į mūsų renginius. Nuomonių ir siūlymų buvo ir gerų, tikroviškų, ir labai abejotinų – gal dėl Klivlando lietuvių organizacijų susiskaldymo ar nesutarimo? Susirinkimo tikslas buvo pagirtinas, bet atrodo, kad dabartinė „Plėtra“ dar nėra pribrendusi dideliems ir svarbiems darbams, per daug uždara. Akivaizdu, kad šis susirinkimas buvo skirtas „Plėtros“ įvaizdžio pagerinimui ir kai kurių Klivlando lietuvių organizacijų nepasitenkinimui numalšinti. Ar tai pasisekė, nežinia. „Plėtra“ turėtų daugiau dėmesio skirti bažnyčiai, jaunimo auklėjimui, mūsų kultūrai, šeimai, tautiškumui. Deja, jos veiklą vis dar gaubia kažkoks nepateisinamas „paslaptینگumas“.

Algirdas V. Matulionis

SUVALKŲ TRIKAMPIS

Lietuviška sala Lenkijoje tarp trijų miestų– Suvalkų, Seinų ir Punsko, kurios 1939 m. kurį laiką nebuvo užėmę nei vokiečiai, nei rusai, šiandien „Suvalkų koridoriumi“ pavadinta 103 km juosta, jungianti NATO ir ES šalis– aptarinėjama aukščiausio rango politikų bei kariškių ir įvardijama kaip galimo konflikto tarp Rytų ir Vakarų vieta, kaip grėsmė visam regionui ir Europai, o tvarkytis siūloma mums patiems. Argi tas koridorius atsirado dėl mūsų kaltės?

Dar 2014 m. gegužės 23 d. Atkuriamojo Seimo nuo Klaipėdos deputatai raštu kreipėsi į JAV prezidentą Baracką Obamą, o atskirais laiškais taip pat į Jungtinės Karalystės Ministrą pirmininką bei Prancūzijos prezidentą. Laiškus gavo. Pacituosiu vieno laiško ištrauką: „Kaip žinia, šalys nugalėtojos Antrajame pasauliniame kare Šiaurinę Prūsiją, kurios nemažą gyventojų dalį sudarė lietuviai, administruoti perdavė Rusijai iki su Vokietija bus pasirašyta Taikos sutartis. Lietuvos valstybė, pati tada buvo Rusijos okupuota ir niekaip negalėjo apginti savo gentainių ar dalyvauti sustabdant savo kaimynystėje esančio vokiško ir baltiško krašto esminį etninį pakeitimą rusais.

Sovietų Sąjungos oficialioji pozicija skelbė, jog „Kenigzbergo sritis buvo perduoda SSRS siekiant visiems laikams užkirsti galimybę iš to krašto kilti bet kokiems kariniams konfliktams Europoje“. Šiandieninė padėtis yra visiškai priešinga toms intencijoms – kraštas pavojingai apginkluotas ir toliau ginkluojamas puolamaisiais ginklais. Šiandien Rusija be jokių skrupulų laužo tarptautines sutartis ir įsipareigojimus, o ilgalaikiu tikslu nurodo siekį atstatyti buvusios carinės Rusijos imperijos ribas.

Manome, kad šiaurinės Prūsijos administravimo klausimas ir Taikos konferencijos sušaukimas per ilgai užsigulejo valstybių-nugalėtojų diplomatinėse lentynose ir tolimesnis atidėliojimas gali turėti katastrofiškų padarinių. Esame realistai ir suprantame, kad krašto etninė sudėtis liks ta, kurią suformavo sovietinis genocidas, nes buvusių jo gyventojų neliko, bet šalys nugalėtojos nedelsdamos gali Taikos konferencijoje nustatyti tokius administravimo prin-

Liudvikas Narcizas Rasimas

cipus, kurie neleistų Šiaurės Prūsijos paversti karinio bauginimo ar konflikto židiniu”.

Kad vokiečiai nenustebtų, kartu su dovanojama knyga apie Vilko vaikus Lietuvoje, panašaus turinio laiškus perdavėme daugumai Vokietijos parlamentarų. Laišką gavo ir Amerikos lietuviai. Matyt, visi tikėjo gera Kremliaus valia ir nieko nedarė. Vakar pasaulis sužinojo, kad iš Šiaurės Prūsijos rusų raketos, galinčios nešti ir branduolines galvutes, jau nutaikytos į Europos miestus. Tad ar Lietuva kalta, kad Šiaurės Prūsija buvo perduota administruoti Rusijai? Lietuva neturėjo savo egzilinės vyriausybės Londone ir nebraižė pokario valstybių sienų, kaip kad darė Lenkijos vyriausybė Londone prieš 1943 m. konferenciją Teherane. Dabar formuojama nuomonė, jog Baltijos valstybės pačios kaltos, kad jų negalima apginti. Ar egzistuočių šiandien Suvalkų koridorius, jeigu Prūsija būtų likusi Prūsija? Ar būtų šiandien Europos miestai pasirinkti rusiškų raketų taikiniais? Atsakymas aiškus. Vakarams nuolaidžiaujant Šiaurės Prūsija atiteko Stalinui ir liko nebaigtu Europos saugumo architektūros elementu, kuris dabar pasirodė visu „gražumu“. Rusijos prezidentas, sveikindamas naujai išrinktą JAV prezidentą, viešai padėkojo jam „už ilgus bendro darbo metus“?! Kalbama, kad su p. Donaldu Trumpu reikės persiderėti dėl saugumo Europoje ir pasaulyje. Taip, tikrai bus tokios derybos, bet esamoje situacijoje ES ir JAV turi

„DIRVAI” AUKOJO:

K.Kaspariūnas, Largo, FL.....	125
R.Bužėnas, Henderson, NV.....	100
S.Simoliūnas, Detroit, MI	86.84
M.Pautienis, W.Barnstable, MA.....	50
D.Čipkus, Willoughby, OH	45
Kun. J.Bacevičius, Clev., OH	44.90
G.Karsokas, Cleveland, OH.....	30
J.Savaitis, York, PA	20.
Z.Vaitkus, Seven Hills, OH	20
A.Balas, Richmond Hts., OH.....	10
R.Selenis, Livonia, MI	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

— LAIŠKAS —

„Dirvos” redakcijai

Gerbiamieji!
Pratęsiu „Dirvos” prenumeratą vėl vieniems metams ir pridedu nedidelę auką.
Džiugu, kad Jūsų leidinys dar gyvuoja; yra įdomių straipsnių, žinių. Linkiu Jums dar ilgai džiuginti skaitytojus šiuo leidiniu!
Su pagarba *G. Karsokienė*,
11-17-2016

išspręsti tai, ko nepadarė savo laiku, o jeigu negali, tai tegul garantuoja Baltijos valstybių saugumą kitomis priemonėmis. Nesprendžiant Kaliningrado srities klausimo - visos kalbos apie Europos saugumą yra tik plepalai. Manau, kad Lietuva savo išlikimo vardan turi aktyviai formuoti tokią nuomonę, antraip kalbos apie Suvalkų trikampį ar Suvalkų koridorių neturi prasmės.

Liudvikas Narcizas Rasimas

2016 m. lapkričio 22 d.
Klaipėda

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

R. BERANKIUI ATLIKTA OPERACIJA

Ričardas Berankis 2016-ųjų metų sezoną visą gyvenimą prisimins kaip patį sudėtingiausią karjeroje, kurio pabaigą dar labiau apkartino iš medikų išgirstas negailestingas verdiktas – geriausiaiam Lietuvos tenisininkui nustatyta klubo trauma, jam prireikė operacijos, o žaisti jis negalės apie pusę metų.

„Paskutinės kelios savaitės buvo sunkios ir intensyvos, – rašoma R. Berankio asmeninėje „Instagram” paskyroje. – Aplankiau daug daktarų, atlikau daug tyrimų. Diagnozė – dešinio klubo operacija. Ji praėjo sėkmingai. Ramentai kelias artimiausias savaites bus geriausi mano draugai. Visada šalia. Reabilitacija truks iki keturių mėnesių. Kaip visada dėkoju jums už palaikymą. Būkite sveiki!!!”

Tokį smūgį atlaikyti bus nelengva. R. Berankis klubo skausmus ėmė jausti paskutiniuose turnyruose. Tačiau sužeidimas sportininkui leido judėti aikštėje, nes dideli skausmai tenisininką kamavo ramybės būsenoje.

O pergalės buvo labai svarbios. Kęsdamas skausmus R. Berankis iškovojo ir didžiausią karjeros pergalę – turnyre Bazelyje nugalėjo ketvirtą pasaulio raketę Milošą Raoničių.

Apskritai kalbant apie R. Berankio sezoną, jį galima skirti į dvi dalis: pirmoji, kuri mūsiškiui buvo itin sėkminga, ir antroji, kurioje geriausio Lietuvos tenisininko žaidimas buvo banguotas.

Metus 94-oji pasaulio raketė pradėjo puikia pergale Dohoje – pirmame etape nugalėtas tuo metu 29-ą vietą ATP reitinge užėmęs italas Andreasas Seppis. Pats sėkmingiausias 26-erių lietuviui buvo gegužės mėnuo, kuomet iš keturių „Challenger” serijos turnyrų laimėti du, viename pasiektas finalas, o likusiame – pusfinalis.

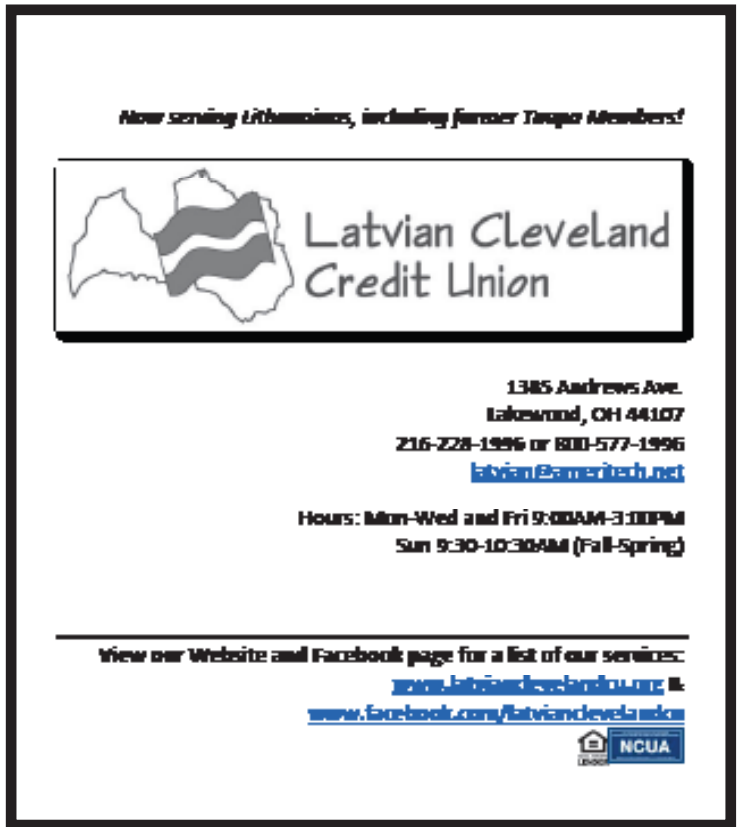
Įspūdingi pasirodymai Azijoje vykusiuose „Challenger” serijos turnyruose R. Berankiui padėjo įgyvendinti didžiausią sezono tikslą – užsitikrinti vietą Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse.

Tačiau sugrįžęs atgal į Europą Lietuvos rinktinės lyderis atrodė prastokai. Nuo gegužės iki rugpjūčio R. Berankio sąskaitoje tebuvo dvi pergalės, pelnytos „Challenger” turnyre Čekijoje. Rugpjūtį 94-	Savininkas IRA
	3 Yra
	5 Yra
	3 Yra

oji pasaulio raketė tapo pirmuoju Lietuvos tenisininku, žaidusiu olimpinėse žaidynėse. Tačiau R. Berankio debiutas jose apkarto. Pačiame pirmame etape lietuvis patyrė vieną skaudžiausių karjeros pralaimėjimų, kai 0:6, 0:6 buvo sutriuškintas australo Johno Millmano. Iki tol olimpinių žaidynių istorijoje nebuvo užfiksuotas nė vienas atvejis, kai per mačą tenisininkui nepavyko laimėti nė vieno geimo.

kvalifikacijos etapus, pirmame etape po atkaklios trijų setų kovos nugalėjo ketvirtąją pasaulio raketę Milošą Raoničių. Kanadietis buvo aukščiausią reitingą turėjęs tenisininkas, kurį mūsiškiui pavyko nugalėti.

Beje, kadangi R. Berankis turės praleisti ilgą laiką be teniso, visai tikėtina, kad kitąmet pirmąja Lietuvos raketė bus Laurynas Grigelis, ypač žinant, kad pastarasis šiomet iki gegužės mėnesio dėl traumų nebuvo pasiekęs net „Futures“ serijos turnyro pusfinalio. Tai reiškia, kad 25-erių lietuviui pirmoje sezono dalyje teks apginti labai nedaug taškų.

California Lithuanian Credit Union	Santa Monica, CA
Savings 0.85%	(310) 828-7095
IRA 1.40%	
	info@clcu.org www.clcu.org
3 Year Term 2.00%	You savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
5 Year Term 2.25%	
3 Year IRA Term 2.25%	

Ričardas Berankis - geriausias Lietuvos tenisininkas. *AFP*

Labai laukiam

NAUJŲ „DIRVOS” SKAITYTOJŲ

Visi lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad kasmet prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, kaip bebūtų gaila, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Vis sunkiau telkti naujus, pajėgius bendradarbius, vis sunkiau surasti ir mokančių redaktorinį darbą.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautiniai leidiniai jų vis mažiau begauna. „Dirvai“ tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti, kas bus kitais metais.

„Vilties” draugija, kuri yra „Dirvos” leidėja, visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė nuo dabar iki šių metų pabaigos surengti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys „Dirvą“ metams, mokės tik 37 dol. JAV ir Kanadoje pirma klase 52 dol. Oro paštu į užsieni metams 87 dol.

Mieli ilgamečiai „Dirvos” skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumerokite „Dirvą” savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems - ypač Lenkijoje, Karaliaučiaus srityje ar dar tebegyvenantiems Sibire.

Jei žinote asmenų Jūsų kaimynystėje ar toliau gyvenančių, kurie „Dirvos” neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems „Dirvą” pabandysime nemokamai kurį laiką siųsti, kad jie su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Mes ypač kviečiame tautiečius, naujai atvykusius į JAV, aktyviau įsijungti į lietuviškos spaudos puoselėtojų gretas, tapti ne tik „Dirvos“ prenumeratoriais, bet ir aktyviais jos talkininkais, rėmėjais ir bendradarbiais.

Taip bendromis jėgomis per ilgesnį laiką gal sutelksime kelis šimtus naujų „Dirvos“ skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime „Dirvos“ tolimesnį leidimą.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname iškarpa, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

_____ ✂
 | **Pavardė ir vardas**..... |
 | **Nr. ir gatvė**..... |
 | **Miestas** **Valstybė**..... **Zip** |
 | **Tel. numeris**..... |
 | _____ ✂

Pavardė ir vardas.....

Nr. ir gatvė.....

Miestas Valstybė..... Zip

Tel. numeris.....